

TUKEA. TOIVOA. MUKANA.

Et jää yksin.

VUOSIKERTOMUS 2014

Sisällys

Puheenjohtajan tervehdys	4
Toiminnanjohtajan katsaus	6
Uutta strategiaa tehdään yhdessä	9
Omaisjärjestötyön strategia	10
Vaikuttaminen ja verkostoituminen	11
Järjestökuvan uudistaminen	13
Kansainvälinen toiminta	18
Vapaaehtoistoiminta keskiössä	20
Yhteinen omais- ja järjestötyö mahdollistaa asiantuntijuuden jakamisen	23
Jäsenjärjestöavustus – innovatiivisen vapaaehtoistoiminnan tukena	25
Hyvää hallintoa tarvitaan	26
Opastava-hanke kehittää omaisten palveluja	28
Lapsille ja nuorille Mieleton Mahdollisuus	31
Jäsenyhdistysten arviointitukena uusi opas	36
Innostava työnantaja – meidän keskusliitto	38
Keskusliiton tilat	39
Talous pähkinäkuoressa	40
Organisaatiokaavio	41
Hallitus ja työvaliokunta	42
Edustajakokoukset	43
Jäsenyhdistykset	44
Keskusliiton yhteystiedot	45

Kansien kuvat: Minttu Lehtovaara
Puheenjohtajan kuva: Marika Finne
Henkilöstön kuvat: Suvi-Tuuli Kankaanpää
Ulkoasun suunnittelu ja taitto: Marika Finne

**KUN YKSI SAIRASTUU
MONEN MAAILMA
MUUTTUU.**

MIELENTERVEYSOMAISTEN
KESKUSLIITTO

Meritullinkatu 4 B 10
00170 Helsinki
www.finfami.fi

KUN YKSI SAIRASTUU MONEN MAAILMA MUUTTUU.

Et jää yksin.

Vuosikertomus 2014

Yhdessä omaisten hyväksi

Vuosi 2014 oli järjestömme 23. toimintavuosi. Suomen talouden näkymät ovat tiukat, joten meidän on tehtävä paljon työtä, että saamme mielenterveysomaisille heidän tarvitsemansa palvelut ja oikeudet.

Nyt kun laitospaikkoja vähennetään mielenterveyspuolella, omaisten hoitotaukka lisääntyy entisestään. Myös palveluasumista ja mielenterveyskuntoutujien harraste- ja työtoimintaa on vähennetty.

On paljon näkymätöntä työtä, jota me mielenterveysomaiset teemme kuntoutujan hyväksi, jotta hänen arkensa sujuisi ongelmitta. Meillä järjestössä on huoli omaisten jaksamisesta, koska omaisesta tulee usein mielenterveyskuntoutujan hoitaja.

Olemme keskusliitossa tehostaneet edunvalvontaamme ja vaikuttamistyö jatkuu entistä vahvemmin vuonna 2015. Uusien kansanedustajien aloittaessa työnsä, yritämme saada heidät vakuuttuneiksi mielenterveysomaisten palvelujen ja tuen tarpeesta. Paljon on vielä tehtävää jäljellä, että omaisten arki helpottuisi.

Haluan kiittää keskusliiton osaavia ja sitoutuneita työntekijöitä. Kiitokset heille mittavasta työpanoksesta.

Hallitustyöskentely on ollut keskusteluvaa ja antoisaa, joten kiitos kaikille hallituksessa mukana olleille ja tervetuloa mukaan uudet hallituksen jäsenet.

Pidän suurena etuna keskusliitolle, että hallituksen jäsenet tulevat eri alueyhdistyk-

"Toivon, että vuonna 2020 ennakkoluulot ovat vähentyneet ja mielen-terveyden sairaudet ovat tasa-arvoisia muiden sairauksien rinnalla."

sistä ympäri Suomea. Tällöin saamme kattavan kuvan maamme mielenterveysomaisten asemasta ja omaisille tarjottavista palveluista.

Suuri kiitos kaikille vapaaehtoistoimijoille, joiden työpanos on todella tärkeä ja merkittävä osa toimintaamme.

Kiitos myös Raha-automaattiyhdistykselle, jonka tuen avulla voimme edelleen jatkaa tärkeää työtämme mielenterveysomaisten hyväksi. Kuten järjestömme vi-siossa sanotaan, toivon, että vuonna 2020 ennakkoluulot ovat vähentyneet ja mielen-terveyden sairaudet ovat tasa-arvoisia muiden sairauksien rinnalla.

Tästä meidän on hyvä jatkaa, yhdessä toimien omaisten hyväksi.

Anita Ruutiainen

Yhdessä olemme enemmän

Vuosi 2014 oli järjestömme yhteinen aikaansaannos. Toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa oli mukana aktiivisesti koko kenttä, sen työntekijät, vapaaehtoiset ja omaiset moottoreinaan keskusliiton hallitus ja henkilöstö.

Vuoden 2014 suunnittelun pohjana olivat sekä jäsenyhdistysten edustajista koostuvan hallituksen strategiset linjaukset että jäsenistöltä koottu palaute, erityisesti vuonna 2013 toteutetun jäsenkyselyn tulosten pohjalta.

Aktiiviset vapaaehtoiset olivat järjestötoimintamme lähtökohta ja voimavara. Jär-

"Haluamme, että järjestössämme painottuu ajatus, että yhdessä olemme enemmän."

jestötoiminnan ja omaistyön kehittämisen ydin oli järjestön vapaaehtois- ja vertaistukitoiminnan kehittäminen ja tukeminen yhteistyössä alueellisten omaisyhdistysten kanssa.

Vuonna 2014 päätavoite oli järjestön tunnettuuden lisääminen. Tavoitteena oli tehdä omaisyhdistysten kenttää tunnetummaksi ja parantaa mielenterveysomaisten asemaa tehostamalla edunvalvontaa.

Mielenterveysomaisten terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin vahvistamisen näkökulmasta järjestön tunnettuuden lisääminen oli avainasemassa, jotta omai-

set löytäisivät omaisyhdistysten tarjoamat palvelut ja saisivat ajoissa tukea.

Riittävän ajoissa saatu apu on keskeistä ennaltaehkäisevässä mielenterveystyössä.

Tunnettuuden parantaminen edellytti vahvaa panostusta järjestön viestintään. Lisäksi se edellytti koko järjestön sitoutumista yhteisen äänen esiintuomiseen.

Tähän oli tehty hyvä pohja jo viime vuosina, kun järjestöömme luotiin sisäiset verkostot, joissa toimijat, niin luottamushenkilöt kuin työntekijät, ilmaisivat tahtonsa tunnettuuden ja vaikuttamistyön yhteiselle kehittämiselle.

Vuoden 2014 osalta merkittävä osa järjestökuvan kirkastamista oli myös keskusliiton uuden nimen –FinFamin – tunnetuksi tekeminen.

Saamamme palautteen perusteella vaikuttamistyössä edettiin ja myös nimiuudistus sai kiitosta. Mutta edelleen täytyy tehdä paljon työtä sen eteen, että järjestömme tunnetaan laajasti.

Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami käynnisti vuonna 2014 työhyvinvointiin liittyvän keskustelun koko omaisyhdistötoiminnan ja keskusliiton työntekijöiden kesken. Samalla aloitettiin henkilöstöstrategian työstäminen yhdessä omaisyhdistysten kesken.

Tätä työtä jatketaan seuraavana vuonna, jolloin luodaan myös yhteiset omaisyhdistötoiminnan henkilöstön toimintaperiaatteet.

Haluamme, että järjestömme työssä painottuu ajatus, jonka mukaan yhdessä olemme enemmän.

Tästä on hyvä jatkaa.

Pia Hytönen

JÄRJESTÖMME
VAIKUTTAA

Uutta strategiaa tehdään yhdessä

Keskusliiton kevätiedustajakokous hyväksyi maaliskuussa koko järjestön yhteisen omaisjärjestötyön strategian. Päätös tehtiin yksimielisesti ja jäsenyhdistykset sitoutuivat strategian toteuttamiseen yhdessä keskusliiton kanssa. Näin vuoden 2020 visiota lähdettiin tavoittelemaan yhdessä rintamassa sekä alueellisesti että valtakunnallisesti.

Strategian on tarkoitus toimia järjestöimme eri toimijoiden työkaluna ja erityisesti strategisen johdon eli yhdistysten hallitusten päätöksenteon välineenä.

Jäsenyhdistysten edustajat kuvasivat kevään edustajakokouksessa hyväksyttyyn strategiaan johtanutta prosessia keskustelevalaksi, antoisaksi ja aktiiviseksi. Omaisjärjestötyön strategian työstämiseen osallistui suuri määrä järjestöimme toimijoita. Strategiaa suunnitteli ja kommentoi yli sata järjestöimme omaista, vapaaehtoista ja työntekijää.

UUDEEN 2020 VISIOTA TAVOITTELLAAN YHDESSÄ RINTAMASSA SEKÄ ALUEELLISESTI ETTÄ VALTAKUNNALLISESTI.

Vuoden 2014 aikana koko järjestön yhteinen strategiatyö jatkui. Edustajakokouksen hyväksymää strategian perusosaa oli tarkoitus lähteä syventämään viestintä-, vapaaehtois- ja henkilöstöstrategioiksi.

Toimintasuunnitelman tavoitteet kuitenkin muuttuivat, koska ensimmäisen koko järjestön yhteisen strategian eteneminen niin nopeasti ei ollut mahdollista eikä edes järkevää. Toimintavuoden aikana strategian etenemisen tavoitteita muutettiin siten, että sekä jäsenyhdistyksillä että keskusliitolla on enemmän aikaa käsitellä ja sisäistää strategian perusosan sisältöä. Tämä siksi, että esimerkiksi useammalla jäsenyhdistyksellä oli kesken omat strategiaprosessit, joiden taustalla toimi koko järjestön yhteinen strategia.

Perusosan syventämistä lähdettiin loppuvuodesta toteuttamaan pala kerrallaan. Vapaaehtoistoiminnan strategia sai hienon alkustartin lokakuussa, kun 10 omaisyhdistysten toimijaa, vapaaehtoisia ja työntekijöitä, osallistui yhteiseen strategiapäivään Helsingissä.

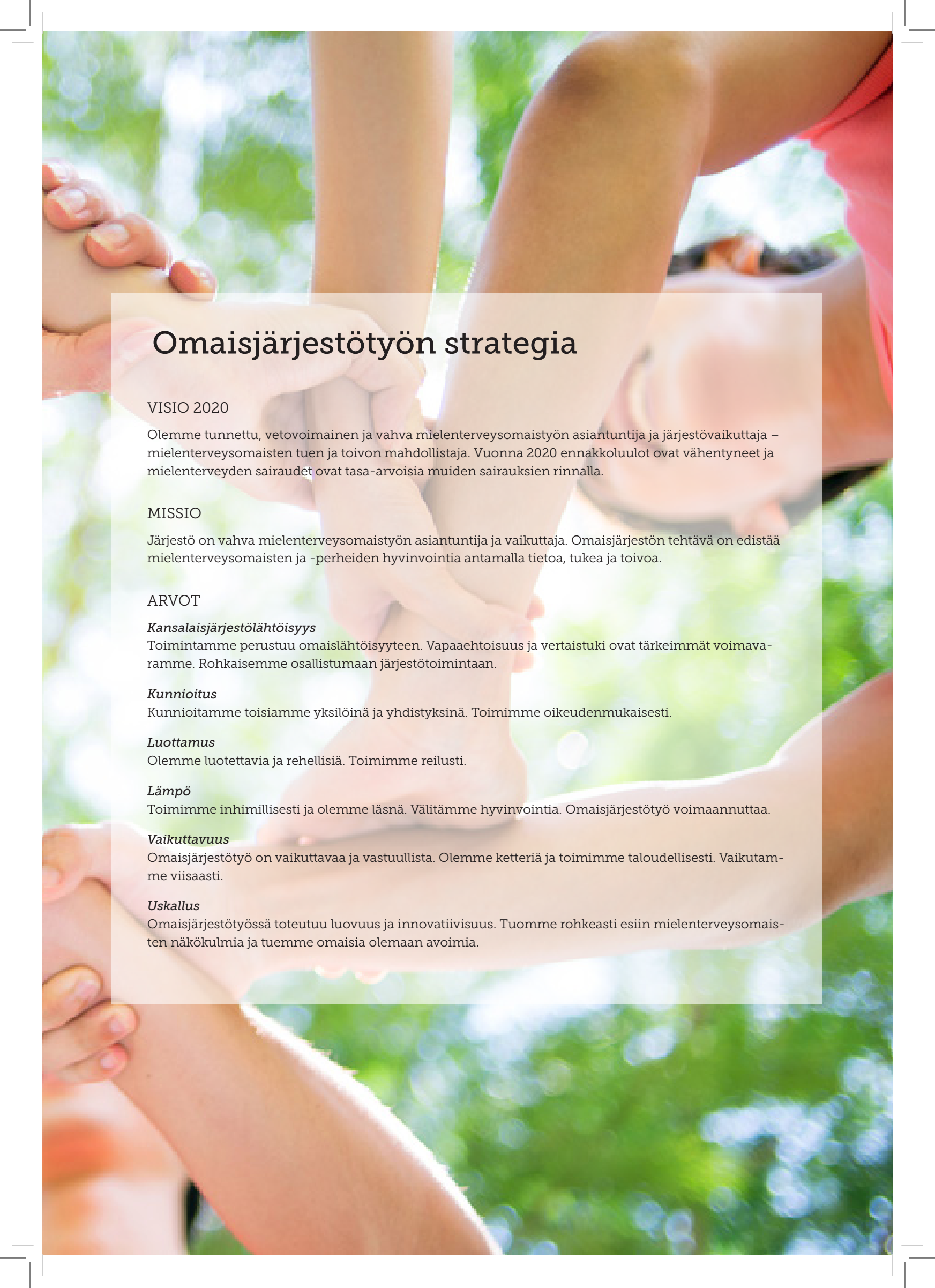
Myös henkilöstöstrategian työstäminen otti ensimmäiset askeleensa vuoden lopussa, kun koko järjestön työntekijöille toteutettiin laaja kysely, joka käsitteli järjestössämme työskentelyä. Lisäksi henkilöstöstrategiaa käsiteltiin marraskuun työntekijäpäivillä, jonne saapui ennätysmäärä osallistujia: 45 työntekijää 10 yhdistyksestä.

Aktiivisuus henkilöstöstrategian työstämisessä oli muun strategiatyön tavoin erinomaista. Kyselyyn vastasi 48 työntekijää, jolloin vastausprosentiksi muodostui kyselytutkimukselle hyvä 56 prosenttia. Yhteisten tavoitteiden ja toiminnan raamien kehittämistä jatketaan vuonna 2015.

Viestintästrategian työstäminen jäi osastrategioista tietoisesti aloittamatta. Vuonna 2014 viestinnän resurssit suunnattiin uuden ilmeen rakentamiseen ja keskusliiton uuden nimen lanseeraamiseen. Vaikka varsinaista viestinnän strategiaa ei lähdetty koko järjestön voimin työstämään, järjestön perusstrategian linjaukset olivat koko ajan mukana uuden ilmeen suunnittelussa: strategiaan kirjatut visio 2020, missio toivon antamisesta sekä toimintaa ohjaavat kuusi arvoa puhuttelivat järjestön ilmeen uudistamistiimiä. Strategiaa tukevat visuaaliset valinnat ovat siten osaltaan vieneet eteenpäin strategian toteutumista ja luoneet pohjaa tulevalle viestintästrategian työstämiselle.

Keskustelua strategian konkretisoitumisesta ja järjestön asettaman vision toteuttamisesta jatketaan vuonna 2015.

OMAIJÄRJESTÖTYÖN STRATEGIAA OLI TYÖSTÄMÄSSÄ JA KOMMENTOIMASSA YLI SATA JÄRJESTÖMME OMAISTA, VAPAAEHTOISTA JA TYÖNTEKIJÄÄ.

Omaisjärjestötyön strategia

VISIO 2020

Olemme tunnettu, vetovoimainen ja vahva mielenterveysomaistyön asiantuntija ja järjestövaikuttaja – mielenterveysomaisten tuen ja toivon mahdollistaja. Vuonna 2020 ennakkoluulot ovat vähentyneet ja mielenterveyden sairaudet ovat tasa-arvoisia muiden sairauksien rinnalla.

MISSIO

Järjestö on vahva mielenterveysomaistyön asiantuntija ja vaikuttaja. Omaisjärjestön tehtävä on edistää mielenterveysomaisten ja -perheiden hyvinvointia antamalla tietoa, tukea ja toivoa.

ARVOT

Kansalaisjärjestölähtöisyys

Toimintamme perustuu omaislähtöisyyteen. Vapaaehtoisuus ja vertaistuki ovat tärkeimmät voimavaramme. Rohkaisemme osallistumaan järjestötoimintaan.

Kunnioitus

Kunnioitamme toisiamme yksilöinä ja yhdistyksinä. Toimimme oikeudenmukaisesti.

Luottamus

Olemme luotettavia ja rehellisiä. Toimimme reilusti.

Lämpö

Toimimme inhimillisesti ja olemme läsnä. Välitämme hyvinvointia. Omaisjärjestötyö voimaannuttaa.

Vaikuttavuus

Omaisjärjestötyö on vaikuttavaa ja vastuullista. Olemme ketteriä ja toimimme taloudellisesti. Vaikutamme viisaasti.

Uskallus

Omaisjärjestötyössä toteutuu luovuus ja innovatiivisuus. Tuomme rohkeasti esiin mielenterveysomaisten näkökulmia ja tuemme omaisia olemaan avoimia.

Vaikuttaminen ja verkostoituminen

Keskusliiton ja jäsenyhdistysten tärkeä tehtävä on valvoa mielenterveysomaisten ja -omaishoitoperheiden etuja. Vuonna 2014 edunvalvonnan pääteemana oli mielenterveysomaisten oikeus saada riittävää tietoa läheisen sairaudesta ja hoidosta. Sama teema jatkuu myös tulevana vuonna.

Keskusliitto toteutti syksyllä 2014 jäsenkyselyn, jossa kartoitettiin, mitkä ovat tärkeimmät mielenterveysomaisia koskettavat edunvalvontateemat. Konkreettisia teemoja ja vaikuttamisen keinoja suunniteltiin lisäksi jäsenyhdistysten ja keskusliiton työntekijöiden yhteisissä asiantuntijaryhmissä. Keskusliiton edunvalvonnan teemat ovat:

YHTEISET EDUNVALVONTATEEMAT TYÖSTETTIIN JÄSENISTÖÄ KUUN- NELLEN.

1) Keskusliiton täytyy vaatia, että mielenterveyslainsäädännön kokonaisuudistus tehdään ja mielenterveysomaisten tiedonsaantioikeutta on saatava lisättyä. Akuutissa tilanteessa potilas ei aina pysty ilmaisemaan omaa tahtoaan. Tämä voi koskea myös yhteydenpitoa omaisiin. Tällöin salassapitosäädökset saattavat estää terveydenhuollon henkilöstöä antamasta tietoa lähiomaisille mielenterveyspotilaan olinpaikasta ja hoidosta. Lakivalmistelussa tulisi pohtia säädöksiä ja käytäntöjä jotka, huomioiden potilaan oikeussuojan ja lähiomaisen tiedon ja tuen tarpeen, tukisivat yhteistyötä tahdostaan riippumatta hoidossa olevan potilaan, omaisten ja terveydenhuollon henkilöstön välillä.

2) Keskusliiton täytyy vaatia, että kansallisen omaishoidon kehittämisohjelman toimenpiteet käynnistetään ja omaishoidon tukipalveluihin on saatava lisää tietotaitoa mielenterveysasioista omaisten tilanteen ja aseman ymmärtämiseksi.

Nämä kaksi pääteemaa ohjaavat koko järjestöä tekemään työtä tavoitteiden saavuttamiseksi ja omaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Keskusliitto osallistui aktiivisesti sosiaali- ja terveysministeriön asettaman kansallisen omaishoidon kehittämisohjelmaa laativan työryhmän työskentelyyn tuoden voimakkaasti esiin mielenterveysomaisten tarvetta ja oikeutta omaishoidon tukeen.

Keskusliitto osallistui myös eduskunnan mielenterveyspoliittisen neuvottelukunnan vaatimukseen, jonka mukaan sote-uudistuksen tulisi koota pirstaleiset mielenterveyspalvelut yhteen, sillä nykyinen palvelujärjestelmämme on epäonnistunut mielenterveysongelmien hoidossa. Mielenterveysjärjestöt ehdottivat muun muassa sitä, että uudistuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit on suunnattava vastaamaan paremmin väestön tarpeita ja pirstoutu-neet mielenterveyspalvelut on koottava asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi.

Keskusliitto oli myös vaatimassa Kuluttajaparlamentissa 50 muun kansalaisjärjestön kanssa sitä, että sosiaali- ja terveyspalvelujen riittämättömyyteen, hinnoitteluun sekä tavoitettavuuteen puututaan. Kannanotosa korostettiin, että sote-uudistuksessa tulee keskittyä lähipalveluiden kehittämiseen.

VUONNA 2014 EDUNVALVONNAN PÄÄTEEMANA OLI MIELENTERVEYS- OMAISTEN OIKEUS SAADA RIITTÄVÄÄ TIETOA LÄHEISEN SAIRAUSTEEN JA HOIDOSTA.

Jotta keskusliiton edunvalvonta voi toimia tehokkaasti, tarvitaan kattavasti tietoa hyvistä käytännöistä, epäkohdista tai asioista, jotka edellyttävät puuttumista. Keskusliitto jatkoi kuluvana vuonna hyväksi todettua lausuntomenettelyä ja pyysi lausuntoja ajankohtaisista edunvalvonta-asioista kaikilta sen jäsenyhdistyksiltä.

Tämän tavoitteena oli, että saadaan koottua mahdollisimman laajasti ja kattavasti koko omaiskentän näkemyksiä ajankohtaisiin asioihin ja eri tahoilta tuleviin lausuntopyyntöihin. Käytäntö on saanut erittäin paljon kiitosta jäsenyhdistyksiltä ja omaisilta, joten lausuntomenettelyä jatketaan myös jatkossa tehostamaan koko järjestön edunvalvontaa.

KESKEISET VERKOSTOT

- KANSALLISEN OMAISHOIDON KEHITTÄMISOHJELMAN VALMISTELUTYÖRYHMÄ
- KOKEMUSKOULUTUSVERKOSTO
- KULUTTAJAPARLAMENTTI
- MIELENTERVEYSPOLIITTINEN NEUVOTTELUKUNTA
- MIELENTERVEYSPOOLI
- SOSTE SUOMEN SOSIAALI JA TERVEYS RY
- SUOMEN OMAISHOIDON VERKOSTO

KESKUSLIITTO MUKANA KAMPANJOIMASSA HYVIEN ASIOIDEN PUOLESTA

Keskusliitto oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa ToimintaSuomen ja järjestöjen yhteisesti ideoimaa Aivo Punttinen –digikampanjaa, joka käynnistyi lokakuussa. Kampanjan kohderyhmänä oli miehet ja teemana mielenterveys ja päihteet. Aihetta lähestyttiin voimavaralähtöisesti, ei ongelmakeskeisesti. Kampanjan avulla miehiä heräteltiin pohtimaan mielen hyvinvointia aitojen miesten jakamien vinkkien avulla sekä rohkaistiin tekemään pään kuntotesti.

Kampanjan tavoitteena oli mielen hyvinvoinnin pohtimisen lisäksi nostaa esiin järjestöjen toimintaa, kuten kaikissa ToimintaSuomen kampanjoissa. Kampanja päättyi Mielenterveysmessujen jälkeen marraskuussa.

Tietoa kampanjasta julkaistiin keskusliiton sosiaalisen median kanavissa.

Lisäksi keskusliitto osallistui ja oli mukana tukemassa Maailman mielenterveyspäivänä toteutettua Saa halata –kampanjaa, joka kampanjoi toisista välittämisen ja halaamisen puolesta. Kampanjan toteutti Headsted ja orava.co.

ILONAN PÄIVÄNÄ OTETTIIN KANTAA MIELENTERVEYSOMAISTEN TIEDONSAANTIOIKEUTEEN

Ilonan päivää eli mielenterveysomaisten valtakunnallista päivää vietettiin 9. lokakuuta, joka on samalla kansainvälisen mielenterveyspäivän aatto. Ilonan päivän teema oli mielenterveysomaisten tiedonsaantioikeus.

Aiheesta tiedotettiin laajasti ja esimerkiksi Lännen Media julkaisi juttuja tiedotteeseemme liittyen useammassa maakuntalehdessään. Päivästä tiedotettiin myös keskusliiton sosiaalisen median kanavissa. Viestinnän tueksi tehtiin mainoskuva nettiin ja Ilonan päivä-juliste, jotka yhdessä vahvistivat visuaalisesti päivän esiintuloa. Suunnittelutyön teki DogDesign Oy.

TUKEA. TOIVOA. MUKANA.

Kuva: Milka Alanen

Järjestökuvan uudistaminen

Keskusliiton nimi muuttui vuodenvaihteessa: Omaiset mielenterveystyön tukena keskusliitto vaihtui Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFamiksi.

Nimen vaihtaminen ei ole ainutlaatuista keskusliitossa. Järjestön aikaisempi historia osoittaa, että olemme kokeneet vastaavan muutoksen jo aikaisemmin. Kun keskusliitto perustettiin vuonna 1991, sen nimenä oli Mielenterveyspotilaiden omaisten keskusliitto. Vuonna 1993 nimi vaihtui Omaiset mielenterveystyön tukena keskusliitoksi, jonka jälkeen vuonna 2008 siihen liitettiin virallisesti myös ruotsinkielinen Anhörigas stöd för mentalvården centralförbundet -osa.

KESKUSLIITON NIMI VAIHTUI. OLEMME NYT FINFAMI.

Aloite nimenmuutokselle lähti liikkeelle jäsenyhdistyksemme ehdotuksesta. Omaiset mielenterveystyön tukena Vaasanseutu teki aloitteen edustajakokoukselle, jossa ehdotettiin nimenmuutosta. Keskusliiton hallitus järjesti kaikille jäsenyhdistyksille avoimen nimikilpailun, johon tuli yhteensä 13 ehdotusta. Näistä keskusliiton hallitus esitti uudeksi nimeksi FinFami, jonka vuoden 2011 syysedustajakokous hyväksyi. Lokakuussa 2012 järjestetyn edustajakokouksen yhteydessä käsiteltiin uudestaan keskusliiton nimenmuutostasiaa, jonka jälkeen asiasta äänestettiin ja hallituksen esitys nimenmuutoksesta hyväksyttiin 2/3 osan äänten enemmistöllä.

FinFami haluaa olla asiantunteva, elämänmakuinen ja raikas järjestö, joka herättää kiinnostusta ja jonka toimintaan halutaan tulla mukaan. Uusi nimi kuvastaa tätä pyrkimystä.

Uuden nimen tunnettuuden lisääminen oli yksi viestinnän tärkeistä tehtävistä vuonna 2014. Nimen vaihtumisesta tiedotettiin ja vuoden aikana nimeä tehtiin tutuksi eri verkostoissa ja sidosryhmien keskuudessa. Tätä työtä jatketaan edelleen.

KESKUSLIITON VISUAALINEN ILME UUDISTUI

Visuaalisen ilmeen uudistaminen oli yksi viestinnän merkittävä ponnistus vuonna 2014. Uusi visuaalinen ilme tukee uuden nimen tunnettuuden lisäämistä. Lisäksi se antaa yhtenäisen ja selkeästi tunnistettavan kuvan järjestöstämme. Visuaalisen ilmeen uudistamista jatketaan myös tulevana toimintavuonna.

Uuden ilmeen lähtökohtana oli ajatus siitä, millainen järjestö Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami haluaa olla. Suunnittelussa otettiin huomioon, että eri viestintäkanavissa toistuvat samat visuaalisen ilmeen elementit ilmentävät järjestön strategiaa, toimivat järjestön tunnistautumistekijöinä ja vaikuttavat järjestökuvaan.

**UUSI VISUAALINEN ILME TUKEE
UUDEN NIMEN TUNNETTUUDEN
LISÄÄMISTÄ.**

Vuonna 2014 Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami sai uuden tunnuksen, julisteen, käyntikortit, kirjekuoret, asiakirjapohjat ja graafisen ohjeistuksen. Suunnittelutyön teki DogDesign Oy. Toimintavuonna aloitettiin myös kuvaukset, joista saatuja valokuvia tullaan käyttämään osana markkinointia ja järjestön uutta visuaalista ilmettä. Kuvat on ottanut valokuvaaja **Milka Alanen**. Uutta visuaalista ilmettä toteuttavia kuvia otettiin myös keskusliiton toimesta.

Osa keskusliiton jäsenyhdistyksistä vaihtoi myös nimensä vuoden 2014 aikana. Nämä jäsenyhdistykset saivat halutessaan suunnittelutoimistolta keskusliitolle suunnitellut materiaalit omaan käyttöönsä. Keskusliitto teki lisäksi itse runsaasti uuden visuaalisen ilmeen mukaista materiaalia, jota jäsenyhdistykset saivat halutessaan käyttää. Keskusliitto haluaa panostaa kestäväan kehitykseen: viestintävastaava suunnitteli materiaaleja kuten esitysdioja, kutsuja ja kortteja, joita jäsenyhdistykset pystyivät halutessaan hyödyntämään.

SOSIAALINEN MEDIA JA VERKKOSIVUT VIESTIVÄT AJANKOHTAISISTA ASIOISTA

Keskusliitto ylläpitää Facebook- ja Twitter-sivuja. Toimintavuoden aikana keskusliitto otti osaa ja vaikutti sosiaali- ja yhteiskuntapolitiiseen keskusteluun entistä aktiivisemmin sosiaalisen median avulla. Edellisvuoden tapaan sosiaalisessa mediassa myös tiedotettiin ja kannustettiin keskustelemaan ajankohtaisista, mielenterveysomaisten arkeen vaikuttavista asioista ja tapahtumista. Vuonna 2014 sosiaalinen media oli tärkeä kanava esimerkiksi keskusliiton uuden nimen tunnetuksi tekemisessä.

Toimintavuoden aikana järjestöemme Facebook-sivu jouduttiin teknisesti syistä johtuen sulkemaan. Uuden tilin avaaminen vaikutti merkittävästi sivujen tykkääjämäärään, sillä muutoksesta johtuen tykkääjien kerääminen jouduttiin aloittamaan alusta. Uusi, Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFamin Facebook-sivu, keräsi kuitenkin vuoden loppuun mennessä hieman yli 400 tykkääjää.

**SOSIAALINEN MEDIA ON OLLUT
TÄRKEÄ KANAVA KESKUSLIITON
UUDEN NIMEN TUNNETUKSI
TEKEMISESSÄ.**

Vuosi 2014 oli keskusliiton ensimmäinen kokonainen toimintakausi Twitterissä. Toimintakauden aikana järjestön läsnäoloa Twitterissä vakiinnutettiin ja FinFami_omaiset -sivu jatkoi tasaista kasvua läpi vuoden. Toimintakauden loppuun mennessä sivullamme oli hieman alle sata seuraajaa.

Sosiaalisen median lisäksi keskusliiton verkkosivut ovat yksi tärkeä ulkoisen viestinnän viestintäkanava ja keskusliiton sekä jäsenyhdistysten yhteisten tavoitteiden esiintuoja. Sivut toimivat myös valtakunnallisena mielenterveysomaistien uutiskanavana.

Verkkosivut tukevat keskusliiton vaikuttamistyötä, tavoittavat kohderyhmät ja palvelevat tiedonhakijaa. Oman toiminnan esittelemisen ja mielenterveysomaisten asemaa koskevan tiedon lisäksi keskusliiton verkkosivuille on koottu tietoja esimerkiksi liiton jäsenyhdistyksistä ja niiden toiminnasta.

Verkkosivuston osoite muuttui nimenmuutoksesta johtuen toukokuussa 2014: se on nyt www.finfami.fi. Toimintavuoden aikana sivuja päivitettiin ja niille tuotettiin uutta sisältöä. Vuonna 2014 keskusliiton sivulla kävi 148 104 yksittäistä kävijää. Verkkosivujen visuaalinen ilme pysyi ennallaan, mutta sitä tullaan työstämään vuonna 2015.

LABYRINTTI-LEHTI TUO OMAISILLE TIETOA

Keskusliitto julkaisee Labyrintti-lehteä, joka on ainoa mielenterveysomaisille ja -omaishoitajille suunnattu lehti Suomessa. Labyrintti on jäsenetu ja tärkeä palvelu alueellisille jäsenyhdistyksille. Lehden taittaa ja painaa ForssaPrint.

Labyrintti ilmestyy printtilehden lisäksi sähköisenä näköislehtenä. Näköislehti julkaistaan keskusliiton verkkosivuilla ja siitä tiedotetaan keskusliiton sosiaalisissa viestintäkanavissa. Näin lehdelle tavoitetaan merkittävästi suurempi lukijakunta.

Lehti ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa seuraavin teemoin: vapaaehtoistyö, ajankohtainen edunvalvonta, mielenterveysomaisten tunteiden kirjo ja nuoret mielenterveysomaiset.

Mukana haastateltavana tai artikkeleiden kirjoittajina oli mielenkiintoinen joukko ihmisiä yhteiskunnan eri sektoreilta: mm. peruspalveluministeri **Susanna Huovinen**, lapsiasiavaltuutettu **Tuomas Kurttila**, Helsingin hiippakunnan piispa **Irja Askola**, muusikot **Pave Maijanen**, **Verner Pohjola** ja **Mato Valtonen**, valmentaja ja mediapersoona **Juhani Tamminen**, tutkijoita Kelasta sekä monipuolinen joukko eri järjestöjen edustajia ja mielenterveysomaisia.

Lehteä toimitettiin mielenterveysomaisille ja -omaishoitajille, omaishdistyksille, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, yhteistyökumppaneille, oppilaitoksiin ja kirjastoihin sekä poliittisille päättäjille, rahoittajalle ja medialle. Lisäksi lehteä jaettiin erilaisissa tilaisuuksissa ja suurissa tapahtumissa kuten messuilla. Labyrintin painosmäärä oli 21 368 kappaletta. Ilahduttavaa oli, että lehden painosmäärä kasvoi viime vuodesta.

Labyrintin lisäksi keskusliitto välitti keskitetysti tietoa jäsenyhdistyksilleen järjestön sisäisen uutiskirje Leijan avulla. Uutiskirje ilmestyi vuoden aikana kerran sähköisessä muodossa, sillä toimintakauden aikana keskusliitto painotti sisäisessä tiedottamisessaan suoraa viestintää.

WWW.FINFAMI.FI

OMAISHOIDON TUKI
KUULUU KAIKILLE
OMAISHOITAJILLE

OMAISHOITAJUUDEN
TULEE OLLA
VAPAAEHTOISTA

OMAISET OVAT
MIELENTERVEYS-
TYÖN VOIMAVARA

OMAINEN ON
ITSENÄINEN
TUEN TARVITSIJA

Kansainvälinen toiminta

Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFamin eurooppalaisen toiminnan osalta keskeinen yhteistyökumppani on EUFAMI (European Federation of Associations of Families of People with Mental Illness). EUFAMIN jäsenenä on 35 järjestöä 23 maasta.

EUFAMI on Belgiaan rekisteröity, voittoa tavoittelematon kansainvälinen kansalaisjärjestö. Sen tavoitteena on vaikuttaa mielenterveyspotilaiden ja heidän omaistensa asemaan Euroopassa.

EUFAMI osallistuu lukuisiin eurooppalaisiin työryhmiin ja tapahtumiin, joissa se nostaa esiin mielenterveyspotilaiden omaisten asemaa. Se tekee yhteistyötä myös lukuisten yliopistojen kanssa. Esimerkiksi vuoden 2014 aikana kerättiin tutkimusaineisto 22 maasta omaisten laaja-alaisen hyvinvoinnin kartoittamiseksi. Myös Suomi oli mukana tässä tutkimuksessa.

EUFAMIN vuosittaisen yleiskokouksen yhteydessä pidetään tavallisesti koulutuspäivä jäsenjärjestöjen edustajille. Kesäkuussa järjestetyn koulutuspäivän aiheena oli Empowering Families of People With Mental Illness. Koulutuspäivän järjestelyihin osallistuivat myös kreikkalaiset järjestöt KINAPSI ja SOPSI Athens. EUFAMIN yleiskokousedustajia oli paikalla 20. Lisäksi paikalla oli pääasiassa kreikkalaisia aiheesta kiinnostuneita omaisia, kuntoutujia ja ammattilaisia.

EUFAMIN YLEISKOKOUKSEN YHTEYDESSÄ ESITELTIIN FINFAMIN KEHITTÄMÄÄ PROSPECT PLUS-OHJELMAA.

Yleiskokouksessa käsiteltiin muun muassa EUFAMIN strategiaa, jonka keskeiseksi tavoitteeksi nähtiin laajentuminen itäiseen Eurooppaan, kuten myös yhteistyösuhteen syventäminen jäsenjärjestöjen kanssa. Yleiskokouksen yhteydessä esiteltiin myös keskusliiton kehittämää ProspectPlus-ohjelmaa. Aihe herätti suurta kiinnostusta osallistujien keskuudessa. Yleiskokouksessa hyväksyttiin myös EUFAMIN uusi position paper "Psychological and Social Interventions."

Marraskuussa EUFAMI järjesti strategiansa ympärillä suunnittelupäivän, johon kutsuttiin jäsenjärjestöjen edustajia. Mielenterveysomaisten keskusliitto - FinFami piti tärkeänä EUFAMIN syvenevää suhdetta jäsenjärjestöjen kanssa ja yhteistyötä Prospect-vertaisryhmämalliin liittyen. Jäsenjärjestöjen keskusteluissa EUFAMIN tehtävinä nähtiin lähinnä omaisten aseman parantaminen eurooppalaisella tasolla (esimerkiksi vaikuttamistyö EU, WHO) ja omaisjärjestöjen yhteistyön mahdollistaminen. Tarpeellisena nähtiin myös itäiseen Eurooppaan laajentuminen.

Yhtenä EUFAMIN tavoitteena on lisätä jäsenyhdistysten mahdollisuutta tavata toinen toisiaan alueellisesti. Vuoden 2014 aikana pohjoismaiden omaisyhdistykset kokoontuivat kaksi kertaa. Pohjoismaisiin klusteritaapaamisiin osallistui Suomesta Mielenterveysomaisten keskusliitto - FinFami, Ruotsista Schizofreniförbundet, Tanskasta Bedre Psykiatri ja Norjasta LPP. Tapaamisissa jäsennettiin maakohtaisia omaisten haasteita, minkä jälkeen pystyttiin löytämään yhteisiä haasteita tulevan yhteistyön perustaksi.

EUFAMIN kerran vuodessa kokoontuvassa yleiskokouksessa (general meeting) Mielenterveysomaisten keskusliitto - FinFamin edustajana oli Miia Männikkö. Yleiskokoukseen otti osaa yksi edustaja kustakin EUFAMIN jäsenjärjestöstä. EUFAMIN hallituksessa on yhdeksän henkilöä. Männikkö on myös hallituksen jäsen. Keskusliitto on jäsen myös ruotsalaisessa Schizofreniförbundetissa, joka pyrkii lisäämään tietoa skitsofreniasta ja yleensäkin psykoosisairauksista. Yhdistys järjestää tukitoimintaa myös omaisille.

TUTUSTU: WWW.EUFAMI.ORG

schizofreniförbundet

OMAIS- JA VAPAA- EHTOISTYÖN KEHITTÄMINEN

Vapaaehtoistoiminta keskiössä

Keskusliitto kehittää omaistyön vapaaehtoistoimintaa valtakunnallisesti. Vapaaehtoistoiminnan kehittämistyötä tehdään yhdessä keskusliiton jäsenyhdistysten, sekä niissä toimivien vapaaehtoisten kanssa.

Toiminnan tarkoituksena on aktivoida, tukea ja kehittää omaisjärjestötyötä yhdessä keskusliiton jäsenyhdistysten ja niissä toimivien vapaaehtoisten kanssa. Vapaaehtoistoiminnan kehittämisen lisäksi tuetaan myös jäsenyhdistysten hyvien käytäntöjen ja omaistyön osaamisen levittämistä esimerkiksi julkisen sektorin käyttöön.

OMAISTYÖN VAPAAEHTOISTOIMINNAN YHTEINEN VANKKA POHJA

Jäsenyhdistysten vapaaehtoistoimintaa kartoitettiin alkusyksystä 2014 kyselyn avulla. Kyselyn mukaan omaistyön parissa toimii valtakunnallisesti noin 380 vapaaehtoistyöntekijää erilaisissa tehtävissä (esimerkiksi vertaistoiminnot, Prospect-vertaisryhmät, tukihenkilöt, luottamushenkilöt, kokemuskouluttajat, kertaluonteiset tehtävät). Kysely antoi pohjaa vapaaehtoistoiminnan yhteisen strategiatyön käynnistämiseksi. Kyselyn avulla saatiin myös kerättyä vapaaehtoistoimintaan liittyviä kehittämisajatuksia.

OMAISTYÖN VAPAAEHTOISTOIMINNASSA TOIMII VALTAKUNNALLISESTI 380 VAPAAEHTOISTA.

Vuoden aikana toteutettiin myös kokemuskoulutustoiminnan kysely jäsenyhdistysten ammattilaisille. Tämä kysely toimi pohjana omaistyön kokemuskouluttajatoiminnan kehittämisessä. Kokemuskoulutustoiminnan kehittämistä varten perustettiin myös työryhmä, jonka jäsenet ovat alueyhdistysten työntekijöitä. Työryhmä osallistuu oman alueensa kokemuskouluttajien kehittämistyöhön.

VAPAAEHTOISTOIMINNAN STRATEGIATYÖ

Vapaaehtoistoimintaa kartoittavan kyselyn avulla saatiin koottua vapaaehtoistoiminnan toteuttamiseen liittyviä kehittämisajatuksia sekä vapaaehtoistoiminnan arvoja ja visioita. Nämä toimivat pohjana vapaaehtoistoiminnan strategiatyössä. Vapaaehtoistoiminnan strategian tavoitteena on saada omaistyön vapaaehtoistoiminnalle yhteinen, vankka pohja. Lisäksi haluttiin painottaa muun muassa hyvän yhteisymmärryksen toteutumista työntekijöiden ja vapaaehtoisten välillä.

Strategiatyössä keskityttiin nostamaan omaistyön arvoja esille ja kehittämään yhteistä visiota. Vapaaehtoistoiminnan arvoja työstettiin vapaaehtoistoiminnan kyselyn pohjalta puun muotoon. Näin muodostettiin vapaaehtoistoiminnan arvopuu. Näitä työstettiin eteenpäin keskusliiton vapaaehtoistilaisuuksissa ja työryhmissä.

PROSPECT PLUS JÄSENYHDISTYSTEN KÄYTTÖÖN

Prospect on mielenterveysomaisille suunnattu koulutuksellinen vertaisryhmämalli. Prospect-mallista viimeisteltiin vuoden 2014 aikana kokemusasiantuntijuuden pohjalta luotu uusi, Prospect-Plus kokonaisuus.

Prospect-kokemusasiantuntijoista koostunut työryhmä osallistui uuden kokonaisuuden kehittämiseen. Kokonaisuuteen kuuluvaa ohjaajien materiaalia (ohjaajan työkirja) jaettiin jokaiselle jäsenyhdistykselle ja lisäksi uudesta Prospect Plus -kokonaisuudesta järjestettiin koulutus jäsenyhdistyksille. Tämän lisäksi 23 ohjaajaa koulutettiin uuden kokonaisuuden käyttöön. Koulutuksen myötä Prospect Plus -ohjaajia toimii kaikkiaan 11 jäsenyhdistyksessä.

Jäsenyhdistysten työntekijöille tuotettiin oma opas Prospect-toiminnan toteuttamisen tueksi, jotta toimintaa toteutettaisiin mahdollisimman samanlaisena ympäri maata.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Prospect-malli saavutti myös kansainvälistä kiitosta, kun se valittiin voittajaksi Maailman kansalaisjärjestöpäivän NGO-konferenssissa. Palkinto tuli innovatiivisesta toiminnasta ennaltaehkäisevässä sosiaali- ja terveysongelmien hyvinvointityössä.

Prospect-malli on Euroopan Omaisjärjestöjen liitto Eufamin hallinnoima, joten tiivis yhteistyö Eufamin ja toisten Prospect-partnereiden kanssa on keskeinen osa Prospect-toimintaa. Uudet Prospect Plus kokonaisuudet esiteltiin Eufamille ja sen jäsenyhdistyksille vuosikokouksessa Ateenassa.

Lisäksi vuoden 2014 aikana osallistuttiin Pohjoismaisiin yhteistyötapaamisiin Oslolla ja Kööpenhaminassa, joiden myötä kartoitettiin pohjoismaiden omaistyon haasteita. Prospect-projektin loppuraportti valmistui maaliskuussa 2014 ja se on sähköisessä muodossa Prospect-tietopankissa.

YHTEISTYÖ MUIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA

Omaisten vapaaehtoistoimintaa toteutettiin julkiselle sektorille erilaisten koulutuspäivien merkeissä.

Turun Ammattikorkeakoulussa Prospect-toimintojen koulutuksiin on osallistunut lähes 100 sosionomiopiskelijaa. Lisäksi Prospect-toiminnan saamista Kotkan alueelle suunniteltiin Kotkan Mielenterveystoimiston kanssa. Valtakunnallista mielenterveysomaistyon vapaaehtoistoimintaa esiteltiin vuonna 2014 Psykiatripäivillä ja Mielenterveysmessuilla sekä Vapaaehtoiskoordinaattoreiden syysseminaarissa.

**VAPAAEHTOISTOIMINNAN
KEHITTÄMINEN AKTIVOI JA
TUKEE OMAISJÄRJESTÖTYÖTÄ.**

VAPAAEHTOISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN LUKUINA:

- 6 suunnittelijan jäsenyhdistyskäyntiä
- 7 aktiivista vapaaehtoistyöntekijää valtakunnallisessa toiminnassa = 485 tuntia
vapaaehtoistyön panosta = keskusliiton Prospect-Plus kehittäjätyöryhmä, lisäksi
toiminnoissa esittelytehtäviä Mielenterveysmessuilla, Psykiatripäivillä, oppilaitoksissa,
työryhmissä
- 3 vapaaehtoistyöntekijöiden koulutusta ja tilaisuutta. Osallistujia yhteensä 71 henkilöä.
Toimintaan osallistuneiden keski-ikä 61 vuotta.
- 2 Jäsenyhdistysten työntekijöiden ja vapaaehtoisten yhteistä koulutusta ja työryhmää:
osallistujia yhteensä 25 hlöä.
- 3 kyselyä/kartoitusta: Vapaaehtoistoiminnan nykytilan kartoitus, jonka pohjalta omais-
työn vapaaehtoistoiminnassa toimii valtakunnallisesti 380 vapaaehtoista, joista 69
Prospect-ohjaajaa ja 35 kokemuskouluttajaa. Täydennyskoulutuskysely kokemuskou-
luttajille ja oma työntekijöille.
- 150 Prospect Plus -ohjaajan työkirjaa painettiin jäsenyhdistysten käyttöön
(työkirja on myös sähköisessä muodossa)
- 50 Prospect-työntekijäopasta painettiin jäsenyhdistysten käyttöön
(opas on myös sähköisessä muodossa).
- 3 yhteistyötapaamista,
- 3 työryhmätilaisuutta
- 2 toiminnan esittelyä julkisissa koulutuksissa: yhteensä 97 osallistujaa.
Lisäksi toimintaa esiteltiin Psykiatripäivillä ja Mielenterveysmessuilla, jossa tietois-
ku: Oma kokemus vuorovaikutuksessa – näköaloja omaisten vertaistoimintaan ja
kokemustietoon, puheenvuoron pitivät Ritva Pohjola ja Ritva Mantela.
- 3 sähköistä tiedotetta: vapaaehtoisille ja jäsenyhdistyksille Prospect-uutiset (2krt.),
lisäksi OMAVAPA tiedote (1.krt)

Yhteinen omais- ja järjestötyö mahdollistaa asiantuntijuuden jakamisen

Yhteiset tilaisuudet ja järjestön sisäiset foorumit ovat tärkeitä asiantuntijuuden jakamisen kannalta. Vuoden 2014 aikana keskusliiton yhtenä tavoitteena oli tarjota keskusteluareenoita ja koulutusmahdollisuuksia monipuolisesti niin omaisyhdistysten työntekijöille, luottamushenkilöille kuin vapaaehtoisillekin.

Vuoden aikana järjestettiin viisi kaikille jäsenyhdistyksille yhteistä tilaisuutta ja yksi mielenterveysomaisille suunnattua tilaisuutta. Lisäksi yhteistyökumppaneille järjestettiin jokavuotinen glögitilaisuus.

Keväällä ja syksyllä kokoontuivat omaisyhdistysten työntekijöistä koostuvat asiantuntijaryhmät. Syksyllä järjestettiin myös Omaisyhdistysten johtajafoorumi. Lisäksi työntekijöille suunnattuja tilaisuuksia oli RAY-tilaisuus ja työntekijäpäivät.

Mielenterveysomaisille järjestettiin joulukuussa ensimmäistä kertaa pidetty valtakunnalliset Mielenterveysomaistyön vapaaehtoispäivät.

Asiantuntijaryhmien toiminta on yhteistyömuoto keskusliiton ja jäsenyhdistysten kesken. Ensimmäinen tapaaminen pidettiin helmikuussa, jolloin vaikuttamistyötä suunnittelemassa oli 15 osallistujaa kahdeksasta eri alueyhdistyksestä. Päivän puhujaksi kutsuttiin SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n erityisasiantuntija **Laura Simik**, joka antoi hyviä ja konkreettisia ideoita tulevien vuosien vaikuttamistyön pohjaksi.

”HYVÄ FIILIS JA VIRKEITÄ AJATUKSIA. HYVÄ SAADA VAIHTAA KOKEMUKSIA JA AJATUKSIA. MYÖS KÄYTÄNNÖN VINKKEJÄ TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN.”

Asiantuntijaryhmätoiminta sai jatkoa syyskuussa, jolloin 17 työntekijää yhdeksästä eri yhdistyksestä kokoontui jatkamaan keväällä alkanutta vaikuttamiskeskustelua. Ryhmät innovoivat päivän aikana erilaisia konkreettisia vaikuttamisen keinoja, joita koko järjestömme voi toteuttaa edunvalvontaan ja esimerkiksi eduskunta- ja kuntavaaleihin liittyen. Yhteinen toiminnan suunnittelu oli rikasta ja asiantuntijaryhmätoimintaa jatketaan myös tulevana vuonna.

”IDEARIKAS PÄIVÄ, AJATUKSEN VAHVISTAJA, KESKUSTELU SYNNYTTI UUSIA IDEOITA.”

Lokakuussa järjestettiin Omaisyhdistysten johtajafoorumi, jonka teemana oli toiminnanjohtajan ja puheenjohtajan yhteistyö. Tilaisuus oli suosittu ja päivään osallistui 22 luottamusjohtajaa ja toiminnasta vastaavaa työntekijää 10 eri yhdistyksestä. Innostavat asiantuntijapuheenvuorot pitivät järjestöjohtamisen asiantuntija **Hanna-Mari Manninen** ja Suomen koripallomaa-

joukkueen valmentaja **Henrik Dettman**. Manninen piti puheenvuoron lainsäädännöstä ja yhdistysjohtamisen roolijaosta. Dettman taas inspiroi osallistujia valmentavan johtajuuden näkökulmasta ja toi esiin erilaisen osaamisen ja moninaisten vahvuuksien hyödyntämisen merkityksen.

Johtajafoorumin uutena toimintatapana oli puheenjohtajien ja toiminnanjohtajien omat keskusteluryhmät. Ryhmänvetäjinä toimivat Tampereen omaisyhdistyksen johtopari, puheenjohtaja **Ritva Mantela** ja toiminnanjohtaja **Oili Huhtala**. Palaute tästä kokeilusta oli myönteistä. Johtajien yhteiselle keskustelulle ja vertaistapaamiselle on järjestössämme selvästi kysyntää.

Vuoden suurin tilaisuus oli työntekijäpäivät, jonne saapui ennätysellinen määrä osallistujia. 45 omaisyhdistysten työntekijää kymmenestä eri yhdistyksestä ympäri Suomen saapui marraskuussa Tampereelle työstämään yhteistä henkilöstöstrategiaa sekä tutustumaan Tampereen yhdistyksen toimintaan. Yhteiset keskustelut olivat erittäin antoisia ja päivien teemana ollut työhyvinvointikeskustelu sai paljon kiitosta. Työntekijät toivoivat, että keskustelu tästä temasta jatkuu myös tulevaisuudessa.

”VUODEN SUURIN TILAISUUS OLI TYÖNTEKIJÄPÄIVÄT, JONNE SAAPUI ENNÄTYKSELLINEN MÄÄRÄ OSALLISTUJIA.”

Joulukuussa järjestettiin ensimmäiset valtakunnalliset Omaistyön vapaaehtoispäivät, jotka kokosivat yhteen kokemuskouluttajia, Prospect-ohjaajia, luottamushenkilöitä ja jäsenyhdistysten työntekijöitä. Vapaaehtoispäiville osallistui yhteensä 42 henkilöä. Päivä tarjosi yhteisen foorumin omaisyhdistyksen työntekijöille ja mielenterveysomaisyhdistysten vapaaehtoisille,

ideoita, voimaantumista, työssä jaksamisen virikkeitä, vertaiskeskusteluja ja uusia näköaloja omaan työhön. Päivän aiheeseen osallistujia johdatti elämäntarinaohjaaja, FM sanataiteen ja luovan kirjoittamisen opettaja **Jarna Pihlajamäki**.

Keskusliitto järjesti vuotuisen glögijuhlan toimistollaan joulukuussa 2014. Tapahtuma oli jälleen suosittu ja tilaisuuteen ilmoittautui yhteensä 36 yhteistyökumppaneiden edustajaa monelta eri sektorilta, mukana oli esimerkiksi Raha-automaattiyhdistyksen edustajat.

Jäsenjärjestöavustus – innovatiivisen vapaaehtoistoiminnan tukena

Keskusliitto sai Raha-automaattiyhdistykseltä vuonna 2014 avustuksen pienten jäsenyhdistysten vapaaehtoistoiminnan tukemiseksi. Avustus oli tarkoitettu jaettavaksi kokonaan jäsenyhdistysten vapaaehtoistoiminnan hyväksi toimintatonnien muodossa. Avustusta varten laadittiin yhteiset myöntämisperiaatteet sekä haku- ja raportointiohjeet, jotka keskusliiton hallitus hyväksyi kokouksessaan. Raportointiohjeet laadittiin Raha-automaattiyhdistyksen raportointiohjeita mukaillen.

Avustusta haki kolme jäsenyhdistystä: FinFami – Kanta-Hämeen mielenterveysomaiset ry, Omaiset mielenterveystyön tukena Länsi-Suomen yhdistys ry ja Omaiset mielenterveystyön tukena Salon seudun yhdistys ry. Jäsenjärjestöavustus antoi hyvän mahdollisuuden järjestää pelkästään vapaaehtoistoimijoille suunnattua toimintaa.

Keskusliiton saaman palautteen perusteella avustuksesta tiedottaminen jäi vuonna 2014 myöhäiseksi. Tästä oppineena vuoden 2015 vastaavasta avustuksesta tiedotettiin jo hyvissä ajoin marraskuussa 2014. Seuraavana toimintavuonna panostetaan jäsenjärjestöavustuksen markkinointiin avustuksen hyödyntämisesimerkkien avulla ja kannustetaan jäsenyhdistyksiä kokeilemaan uusia vapaaehtoisten tukimuotoja.

Avustusta hyödynnettiin vuonna 2014 seuraaviin kuluihin:

- vapaaehtoisten tarjoilu- ja kokouskuluihin
- ulkopuolisiin palveluihin
- vapaaehtoisten kuljetuskustannuksiin
- ryhmien, tapaamisten ja tapahtumien järjestämiseen
- vapaaehtoisten virkistykseen

JÄSENJÄRJESTÖAVUSTUS PÄHKINÄNKUORESSA:

- jäsenjärjestöavustus on tarkoitettu pienille jäsenyhdistyksille vapaaehtoistoiminnan tueksi
- jäsenjärjestöavustuksen avulla voi tukea innovatiivisesti vapaaehtoistoiminnan muotoja
- avustusta saa maksimissaan 1000€/yhdistys
- kolme jäsenyhdistystä hyödynsi jäsenjärjestöavustusta
- jäsenjärjestöavustuksen turvin järjestettiin 24 tilaisuutta ja tapaamista
- jäsenyhdistyksille tehtiin yksi kysely liittyen järjestöavustuksen toteutukseen ja käyttöön

Hyvää hallintoa tarvitaan

Keskusliiton julkaisema Yhteisapelillä hyvään hallintoon -opas on ollut edelleen kiitelty, toivottu ja tarpeellinen tuki jäsenyhdistysten luottamushenkilöille. Oppaan lisäksi keskusliitto järjesti koulutuksia jäsenyhdistysten hallituksille. Länsi-Suomen ja Kanta-Hämeen yhdistyksille toteutetut koulutukset saivat jäsenistössä hyvän vastaanoton.

Toimintavuoden aikana hyvän hallintotavan tuki painottui vahvasti jäsenyhdistysten henkilökohtaiseen konsultaatioon. Jäsenyhdistysten hallinnollisten kysymysten määrä ja tuen tarve heijastui selkeästi keskusliiton yleisavustuksella toteutettavaan toimintaan. Tähän tarpeeseen ja sen riittävään resursointiin ei osattu etukäteen valmistautua. Rajallisten resurssien vuoksi konsultaatioissa jouduttiin priorisoimaan pyyntöjä eikä kaikkiin avunpyyntöihin pystytty vastaamaan riittävän syvällisesti.

TOIMINTAVUODEN AIKANA HYVÄN HALLINTOTAVAN TUKI PAINOTTUI VAHVASTI JÄSENYHDISTYSTEN HENKILÖKOHTAISEEN KONSULTAATIOON.

Paikalliset omaisyhdistykset toivoivat keskusliitolta tukea ja apua muun muassa hallinnon epäkohtien selvittämisessä, käytäntöjen parantamisessa ja laintulkinnossa. Pyynnöt olivat hyvin konkreettisia: esimerkiksi toiveet valmiista hallinto- tai taloussääntöpohjista ja pyyntöjä osallistua hallituksen kokouksiin asiantuntijajäsenenä.

Vaikka kaikkiin jäsenyhdistysten tarpeisiin ei hyvän hallintotavan tukemisessa pystytty vastaamaan, keskusliitto näkee ehdottomasti hyvänä asiana, että jäsenet pyytävät aktiivisesti tukea hallintoonsa. Se kertoo

luottamuksellisesta yhteistyöstä ja halusta kehittää järjestötoimintaa.

Tulevaisuuden osalta jäsenyhdistysten hallinnon kehittämistyö tulee olemaan syvempää ja paremmin resurssoitua, sillä keskusliitto sai Raha-automaattiyhdistykseltä avustuksen jäsenyhdistysten hallinnon tukipalveluiden kehittämiseen vuosiksi 2015-2017.

Näin keskusliitto voi paremmin toteuttaa perustehtävänsä ja vastata jäsenyhdistysten tarpeisiin. Samalla talous- ja hallintotuki auttaa jäsenyhdistyksiä oman perustehtävänsä eli omaistyön toteuttamisessa, kun alueellinen toiminta suuntautuu omaisten auttamiseen eikä hallintotyö vie liikaa resursseja perustyöltä.

HANKKEET OMAISTYÖN KEHITTÄJINÄ

Opastava-hanke kehittää omaisten palveluja

Opastava on Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFamin ja Omaishoitajat ja läheiset -liiton yhteishanke. Sen tarkoituksena on edistää omaisille tarjottavien palveluiden asiakaslähtöistä kehittämistä kuntien, omaishoitajien ja omaisjärjestöjen välisenä yhteistyönä. Hanke toteutetaan vuosina 2012–2017 ja sen pilotti-paikkakuntina ovat Tampere, Turku ja Pori.

TAMPERE: PALVELUKONSEPTEISTA TOTEUTETTAVIIN PALVELUIHIN

Tampere on Opastavan ensimmäinen pilottipaikkakunta, jossa työ käynnistyi alun perin jo vuoden 2012 lopulla. Vuoden 2012 ja 2013 aikana Tampereella keskityttiin tiedon keräämiseen paikallisten omaisten tarpeista sekä omaisten, kaupungin työntekijöiden ja muiden palveluntarjoajien näkemyksistä mahdollisista kehittämiskohteista. Syksyllä 2013 kehitettäväksi otettavista palveluista luotiin alustavat palvelukonseptit.

Vuoden 2014 puolella palvelukonsepteista työstettiin toteutettavissa olevia palveluita. Niistä toteutettavaksi ja testattavaksi valikoitui omaisten tärkeimpänä pitämä uusien omaisten parempaa tunnistamista, kohtaamista ja eteenpäin ohjaamista tukeva perehdytys ja työkalupaketti -kokonaisuus.

Opastava toteutti vuoden 2014 aikana kaksi tähän kokonaisuuteen kuuluvaa osiota: omaisten ensi-infopakettin ja itsearviointityökalun sekä omaisia kohtaavien ammattilaisten perehdytyksen omaishoitotilanteiden tunnistamiseen, puheeksi ottamiseen ja ensiohjaukseen sekä tähän liittyvän korttityökalun kehittämisen. Tampereen paikalliset omaisjärjestöt, Omaiset mielenterveystyön tukena Tampere, Tampereen Seudun Omaishoitajat, Pirkanmaan Omaishoitajat ry PIONI sekä Amurin Teon Tupa ry järjestivät itsenäisesti kokonaisuuteen kuuluneen kaikille omaisille avoimen ensiohjaustilaisuuden.

OMAISHOIDON ASIAKASRAADIN TOIMINTA TURUSSA

Opastavan toisella pilottipaikkakunnalla, Turussa, työskentely käynnistyi vuonna 2013. Turussa pilotoitavana toimintatapana on omaishoidon asiakasraati. Asiakasraati on foorumi, jossa palvelun käyttäjät keskusteleval palveluntarjoajan kanssa palvelun kehittämisestä.

Turun asiakasraadin toiminta käynnistyi vuoden 2014 alusta. Raati kokoontui vuoden aikana yhteensä viisi kertaa. Näiden viiden istunnon kuluessa raati määritteli aluksi toimintansa tavoitteet, käytännöt ja pelisäännöt sekä ideoi ja suunnitteli keinoja siihen, miten omaisia voitaisiin Turussa tukea aiempaa paremmin. Raadin työskentelyssä keskeisinä toimintatapoina olivat ohjatut keskustelut, ryhmätyöt ja asiantuntijaluennot. Raadin varsinaisten kokoontumisten lisäksi järjestettiin kaksi raadin avointa tilaisuutta, joiden tarkoituksena oli paikallisten omaisten laajempi kuuleminen. Ensimmäinen avoin tilaisuus järjestettiin lokakuussa ja siihen saivat osallistua kaikki halukkaat turkulaiset omaiset. Toinen tilaisuus järjestettiin joulukuussa ja se oli rajattu ainoastaan turkulaisille mielenterveysomaisille.

Keskeisiä raadin työskentelyssä esille nostettuja sisältöjä olivat omaishoitoperheiden vapaajärjestelyjen kehittäminen, omaishoitajien terveystarkastukset, omaishoitajien ns. alennuskortti sekä omaisten turvakortti. Omaishoitoperheiden vapaajärjestelyjen kehittämisessä keskeisimpänä toimenpiteenä pyrittiin edistämään toimeksiantosopimuksen käyttöönottoa.

Kaupungin työntekijät valmistelivat raadin aloitteesta esityksen toimeksiantosopimuksen käyttöönotosta Sosiaali- ja terveyslautakunnalle. Esityksen ansiosta lautakunta hyväksyi syyskuussa vuoden 2015 talousarvioehdotukseen varat puolen vuoden toimeksiantosopimuskokeiluun.

Muiden kehittämiskohteiden osalta omaishoitajien terveystarkastusten toteuttamismahdollisuutta selvitetään kaupungin toimesta, samoin selvityksen alla on mahdollisuus siihen, että omaishoitajat sisällytettäisiin yhdeksi alennukseen oikeutetuksi ryhmäksi kaupungin liikuntapalveluihin.

Raati jatkaa tässä vaiheessa työskentelyään vuoden 2015 puolelle kahden kokouksen sekä ensimmäisen toimikauden päättävän paneelikeskustelun verran. Raadin toiminnan jatkuminen tästä eteenpäin toiselle toimikaudelle on vielä avoinna ja päätöstä asiasta odotetaan. Niin raadin omais- kuin asiantuntijajäsenetkin ovat ilmaisseet tyytyväisyytensä tähänastiseen työskentelyyn ja esittäneet toiveensa siitä, että toiminta voisi jatkua.

KOKEMUSARVIOINNIN TOIMINTAMALLI PORISSA

Porissa toteutettavan omaisten palveluiden kokemuskehittäminen -pilotin pohjustaminen käynnistyi keväällä 2014. Pilotissa luodaan omaisten palveluiden arvioimiseen soveltuva kokemusarvioinnin toimintamalli,

PORISSA SOVITTIIN ASIAKAS- ARVIOINNIN TOTEUTTAMISESTA.

jossa omaiset ovat mukana määrittämässä palveluissa arvioitavia asioita, arvioimisen kriteerejä, toteuttamassa itse arviointia sekä määrittämässä arvioinnin pohjalta palveluiden kehittämistarpeita ja niiden ratkaisuja.

Aiemmista piloteista poiketen hankekumppanit, Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami ja Omaishoitajat ja läheiset -liitto, toimivat Porissa itsenäisesti. Tähän on osin syynä erot henkilöstöresursseissa, osin taas se, että hanketyön kohdistuessa yksittäisten palveluyksiköiden arviointiin erot järjestöjen jäsenkunnan käyttämässä palveluissa nousevat vahvasti esille. Itsenäinen pilottityöskentely mahdollistaa molemmille järjestöille oman jäsenkunnan kannalta relevanttien arviointikohteiden valinnan.

Pilotin paikallisesta toteuttamisesta sovittiin huhtikuussa Porin kaupungin perusturvan kanssa järjestetyssä kokouksessa. Syyskuussa Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami sopi arviointiyhteistyöstä Torin kuntoutumisyksikön (nyk. Torin psykoosiklinikka) kanssa. Yksikön arviointi toteutetaan syksyllä 2015.

Kuva: Pirita Tolvanen

OPASTAVA-HANKKEEN VIESTINTÄ

Opastavan viestintä on vuoden 2014 aikana hoitanut hankkeen pilottipaikkakuntien toimintaan liittyviä viestintätehtäviä.

Tampereen pilottiin liittyen Opastavan tiedottaja on koostanut ensitieto-esitteen omaishoitajia työssään kohtaaville ammattilaisille. Esite valmistuu lopulliseen muotoonsa keväällä 2015. Turussa hankkeen viestintä osallistui omaisille suunnattujen asiakasraadin kokousten käytännönjärjestelyihin. Porin pilotin toiminnasta on tiedotettu useammassa kanavassa ja rekrytoitu omaishoitajia mukaan hankkeen toimintaan.

Lisäksi viestintä hoiti Opastava-hankkeen pilottipaikkakunnilla järjestämien tilaisuuksien viestintätehtäviä (esimerkiksi ensi-infotilaisuus Tampereella ja avoin asiakasraadin tilaisuus Turussa) sekä markkinointia. Opastava-hanke on kolmantena toimintavuotenaan näkynyt järjestön jäsenlehdessä Labyrintissä sekä Omaishoitajat ja läheiset -liiton Lähellä-lehdessä ja Turun Sanomissa. Lisäksi hankkeesta on uutisoitu Tampereen kaupungin verkkosivuilla sekä Opastavan omilla verkkosivuilla. Opastava on mainostanut järjestämiään tilaisuuksia muun muassa Aamulehdessä, Turun Sanomissa, Satakunnan Kansassa sekä FinFamin Facebook-sivuilla ja Twitterissä. Hankkeesta on kerrottu yhteistyötahoille myös uutiskirjeessä, joka lähetettiin 3 kertaa vuoden 2014 aikana. Opastavan verkkosivuilla vierailtiin vuonna 2014 yhteensä 1627 kertaa.

Pilottipaikkakuntakohtaisen viestinnän lisäksi Opastavan tiedottaja koordinoi omaishoitajista kertovan valokuvanäyttelyn vuonna 2014 aikana. Valokuvanäyttelyyn kuvattiin viisi erilaista omaisperhettä valokuvaajan toimesta. Lisäksi hankkeen tiedottaja organisoi näyttelyn levitystä ja koosti näyttelystä mainossivut loppuvuodesta 2014. Näyttely on esillä vuoden 2015 aikana muun muassa Eduskunnan kirjastossa sekä Helsingin päärautatieasemalla.

Näyttelyyn voi tutustua osoitteessa www.olenvierellasi.com

OPASTAVAN VUODEN 2014 TOIMINTA NUMERONA:

Opastavan hankesuunnittelija ja tiedottaja osallistuivat vuonna 2014 yhdessä tai erikseen yhteensä 97 tilaisuuteen hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen:

43	Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFamin ja Omaishoitajat ja läheiset -liiton välistä suunnittelupalaveria
10	yhteistyötapaamista tamperelaisten, turkulaisten ja porilaisten omaisjärjestöjen ja omaisten kanssa
9	yhteistyötapaamista Tampereen, Turun ja Porin kaupunkien sosiaali- ja terveystoimen tai paikallisen sairaanhoitopiirin kanssa
4	suunnittelupalaveria hankkeeseen osallistuneiden palvelumuotoilijoiden kanssa
5	Turun omaishoidon asiakasraadin kokousta
2	Turun omaishoidon asiakasraadin avointa tilaisuutta
3	hankkeen ohjausryhmän kokousta
1	hanketyöpaja Tampereen sosiaali- ja terveystoimen sekä jäsenyhdistysten työntekijöille ja omaisille
1	hankeseminaari tamperelaisille toimijoille
1	Tampereen kaupungin ja järjestöjen yhteistapaaminen
1	osallistuminen sosiaali- ja terveysalan messuille
2	hankkeen toiminnan esittelyä muille tahoille
9	osallistumista muun tahon järjestämään seminaariin tai muuhun koulutukselliseen tilaisuuteen
3	tapaamista tutkijan kanssa
2	tutustumiskäyntiä muuhun järjestöön
1	hankkeen järjestämä perehdytystilaisuus sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille

Lapsille ja nuorille Mielelön Mahdollisuus

Keskusliitossa käynnistyi vuonna 2014 projekti, jonka tavoitteena on lasten ja nuorten omaistyön kehittäminen. Vuoden aikana suunniteltiin projektin toimintaa kokonaisuudessaan ja valmisteltiin siihen liittyviä toimintoja. Projektin nimeksi valikoitui Mielelön Mahdollisuus, joka kuvastaa lapsuuden ja nuoruuden ainutlaatuisuutta, erilaisten perhetilanteiden mielellömyyttä sekä perheeltä saatavan tuen tärkeyttä. Nimellä haluttiin nostaa esiin mielikuva, että jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa.

YHTEISTYÖN MERKITYKSEN YMMÄRTÄMINEN

Yhteistyö eri toimijoiden kesken on merkittävässä roolissa Mielelön Mahdollisuus –projektissa. Yhteistyötä käynnisteltiin vuonna 2014 Suomen Mielenterveysseuran lasten ja nuorten mielenterveystyön, Mannerheimin lastensuojeluliiton, A-klinikkasäätiön Lasinen Lapsuus -projektin, Väestöliiton sekä Vamos – nuorten toimintakeskuksen kanssa.

YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KESKEN ON PROJEKTISSA MERKITTÄVÄSSÄ ROOLISSA.

Yhteistyön tuloksia olivat muun muassa olemassa olevien koululaismateriaalien hyödyntäminen kouluille suunnatun workshopin suunnittelussa, yhteistyötahojen viestintäkanavien hyödyntäminen ja kouluyhteistyön suunnittelu synergiaedun ajatuksella päihde- ja mielenterveyskokonaisuudeksi.

FinFamin jäsenyhdistykset toimivat myös hankkeen tärkeinä yhteistyökumppaneina. Tiivistä yhteistyötä vuoden 2014 aikana tehtiin FinFami Uusimaan ja FinFami Kanta-Hämeen kanssa. Uudenmaan yhdistyksen MiMi-projektin tuloksena syntyneitä materiaalia sovelletaan jatkossa myös Mielelön Mahdollisuus -projektin käyttöön. Kanta-Hämeen yhdistyksen kanssa suunniteltiin pilottitoimintaa, joka käynnistyy vuoden 2015 aikana.

Tärkeä yhteistyötaho projektille on myös monialaista asiantuntijuutta edustava ohjausryhmä, joka kokoontui ensimmäisen kerran vuoden 2014 lopussa. Jatkossa ohjausryhmä kokoontuu kolme kertaa vuoden aikana.

Jäsenyhdistysten lapsiomaistyöntekijät kokoontuivat vuoden aikana kaksi kertaa PäivänKakarot-verkoston tapaamiseen, jossa aloitettiin yhdessä lapsiomaistyön linjausten laatiminen. PäivänKakarot-verkosto kommentoi myös projektin suunnitelmia. Yhteistyötä eri toimijoiden välillä vahvistetaan edelleen seuraavien vuosien aikana.

PROJEKTIN TARPEIDEN KARTOITUS

Projektin ensimmäisenä vuonna kartoitettiin, mitä lapsiomaistyössä on jo tehty, millaisia hyviä käytäntöjä lasten ja nuorten kanssa toimimiseen jo on olemassa ja miten niitä voisi soveltaa. Lapsi- ja nuorisotyön hyvistä käytännöistä tehtiin alkukartoitus opiskelijaharjoittelijatyönä. Kartoitus sisälsi tiedonkeräämistä kotimaasta ja ulkomailta. Tietoa kerättiin sekä haastatteleamalla eri nuorisjärjestöjen toimijoita että etsimällä tietoa netin kautta. Alkukartoituksen tulokset koottiin raporttiin.

Jäsenyhdistysten lapsiomaistyötä tekeville toteutettiin kysely, jotta toimintaa osattaisiin kohdentaa projektin aikana mahdollisimman hyvin kentällä olevien tarpeiden mukaan. Kyselyllä selvitettiin toiveita ja tarpeita projektille ja ehdotuksia lapsiomaistyön kehittämiseksi tulevaisuudessa.

PROJEKTIN NIMI MIELELÖN MAHDOLLISUUS KUVASTAA LAPSUUDEN JA NUORUUDEN AINUTLAATUISUUTTA, ERILAISTEN PERHETILANTEIDEN MIELELLÖMYYYTÄ SEKÄ PERHELTÄ SAATAVAN TUEN TÄRKEYTTÄ.

Kyselyn avulla pyydettiin myös toiveita vuonna 2015 tarjottavaa koulutusta ajatellen. Neljä suosituinta koulutustarvetta olivat: muiden järjestöjen lapsi- ja nuorisotyön hyvät käytännöt, myynti- ja markkinointiosaaminen, nettipohjaiset menetelmät ja puhelinpalvelut, sekä Lapset Puheeksi -toimintamallin pätevyys.

Jotta olemassa oleva tieto järjestöme sisällä siirtyisi mahdollisimman sujuvasti jokaisen tietoon, perustettiin Innokylään verkostosivu FinFamille. Sinne on koottu muun muassa lapsiomaistyön vakiintuneiden käytäntöjen materiaalia. Ideana on, että verkostosivu toimii jatkossa koko järjestön yhteisesti ylläpitämänä materiaalipankkina.

**TUKEA.
TOIVOA.
MUKANA.**
Et jää yksin.

Kuva: Juha Luomala

VAIKUTTAVA VIESTINTÄ OSANA PROJEKTIA

Projekti on vaikuttamispainotteinen, jolloin myös viestinnällä on tärkeä asemansa. Ensimmäisen vuoden aikana pohdittiin sitä, mitkä ovat projektin pääviestit, mitkä erilaiset kohderyhmät ja miten viestintää tulee muokata kunkin kohderyhmän tarpeisiin sopivaksi. Projektille laadittiin myös oma viestintäsuunnitelma.

Viestinnässä korostuu verkkopohjainen viestintä, sosiaalinen media ja lasten ja nuorten oma sisällöntuotanto. Viestintäkanavina hyödynnettiin ja tullaan hyödyntämään myös jatkossa omien kanavien lisäksi mahdollisimman paljon myös yhteistyökumppaneiden olemassa olevia kanavia. Periaatteena on viedä viestiä sinne, missä kohderyhmät jo ovat, ei yrittää houkutella heitä uusien kanavien äärelle. Viestinnän yksi ohjenuora on tehokkuus. Toimivien kanavien lisäksi on löydettävä sellaiset viestimistavat, joilla kukin kohderyhmä tavoitetaan.

Projektille avataan nettisivut vuoden 2015 aikana. Samoin vuonna 2015 suunnitellaan projektille visuaalinen ilme FinFamin yleisilmettä mukaillen.

Projektin nimi on tärkeä myös yleisviestintää ajatellen. Mieleton Mahdollisuus nimellä halutaan nostaa esiin mielikuva, että jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa. Vahvana viestinä projekti haluaa tuoda esiin toivon näkökulmaa.

ARVIOIVAN TYÖOTTEEN OMAKSUMINEN

Projektin onnistumisen kannalta myös sen toiminnan arviointi on tärkeää. Mielelön Mahdollisuus- -projektille laadittiin arviointisuunnitelma vuonna 2014. Lisäksi projektia arvioidaan vuosittain FinFamin yhteisen arviointisuunnitelman mukaisesti.

Projektin aikana toteutetaan kaksi isompaa arviointia, väliarviointi ja loppuarviointi. Koko projektin ajan noudatetaan kuitenkin arvioivaa työtettä ja kerätään seurantatietona osallistujatietoja ja palautteita. Niiden avulla projektin toimia voidaan suunnata reaaliaikaisesti.

Ohjausryhmän ensimmäisen kokoontumisen yhteydessä pohdittiin projektin uhkia, mahdollisuuksia, heikkouksia ja vahvuuksia SWOT-analyysin kautta. Tässä nousi esiin sekä yhteiskunnallisiin muutoksiin liittyviä tekijöitä että projektin omaan toimintaan liittyviä tekijöitä. Ylös kirjattiin näiden perusteella myös keinoja riskien vähentämiseksi. SWOT-analyysi tehdään uudestaan projektin väliarvioinnin yhteydessä. Ohjausryhmä osallistuu arvioinnin toteuttamiseen sekä väliarvioinnin ja loppuarvioinnin kohdalla.

Arvioinnin perusteella projektitavoitteet vuoden 2014 osalta saavutettiin, vaikka toimintamuotoja muokattiinkin joiltain osin vuoden aikana uudestaan.

PÄIVÄNKAKARAT - LASTEN JA PERHEIDEN TUKENA

Keskusliitto sai vuoden 2010 lopulla Suomen Lääkäriliitolta lahjoituksen lapsiomaistytöihin. Lahjoituksen turvin keskusliitto on toteuttanut valtakunnallista PäivänKakarot – Auta lapsiomaista -hanketta vuodesta 2011. Hanke jatkuu vuoden 2015 loppuun asti.

Hankkeen tarkoituksena on tukea psyykkisesti sairaiden vanhempien lapsia erityisesti pienillä paikkakunnilla. Keskusliiton tiiviinä kumppanina hankkeessa ovat olleet paikalliset omaisyhdistykset eri puolilta Suomea. Jäsenyhdistysten mielestä PäivänKakarot -hankkeen avulla on saatu luotua ja vahvistettua lapsi-omaistytötä erittäin hyvin. Erityisesti Lapset puheeksi -toimintamuoto on antanut yhdistykselle mahdollisuuden tarjota tukea myös lapsiperheille. Näin heitä tavoitettiin mukaan yhdistyksen toimintaan.

Vuonna 2014 jäsenyhdistysten yhteisiä tapaamisia järjestettiin kaksi. Yksi kevätkaudella ja yksi syksyllä. Näissä tapaamisissa työntekijät jakoivat kokemuksiaan lapsiperheiden parissa työskentelystä ja oppivat toinen toisiltaan. Lisäksi keskusteluissa paneuduttiin lapsiomaistytön yhtenäisten linjausten työstämiseen sekä keskusteltiin tarpeista markkinoinnin tehostamiseen ja siten lapsiperheiden parempaan tavoittamiseen. Jäsenyhdistysten yhteisissä tapaamisissa oli keskimäärin 8-9 henkilöä.

Hankkeen kouluttajana ja työohjaajana on toiminut Bitta Söderblom.

MIELETÖN MAHDOLLISUUS -PROJEKTIN VUODEN 2014 TOIMINTA NUMEROINA:

Mielelön Mahdollisuus -projektin suunnittelija osallistui vuonna 2014 yhteensä 32 tilaisuuteen hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen:

13	lapsi- ja nuorisotyön kehittämiseen liittyvää tapaamista yhteistyökumppaneiden kesken
11	PäivänKakarot-verkoston toimintaan osallistunutta FinFamin työntekijää
7	yhteistyökumppania, jotka lupautuivat mukaan projektin ohjausryhmään
6	osallistumista osallistumista muun tahon järjestämään seminaariin tai muuhun koulutukselliseen tilaisuuteen
1	elämäntaitoverkosto, joka kokosi lapsi- ja nuorisotyön ammattilaiset yhteen
1	mielenterveysmessut, joilla esiteltiin projektia

MIELETÖN MAHDOLLISUUS

On nyt.

Kuva: Minttu Lehtovaara

ARVIOINTI OMAIS- TYÖN TUKENA

Jäsenyhdistysten arviointitukena uusi opas

Keskusliiton vuoden 2013 lopussa tehtyyn jäsenkyselyyn vastanneista jopa 78 prosenttia toivoi saavansa arviointikoulutusta. Heidän joukossaan oli sekä työntekijöitä että vapaaehtoisia. Vastaajat toivoivat myös erilaisia välineitä, materiaaleja ja verkkokoulutusta, joita kaikki järjestötoimijat voisivat hyödyntää.

Jotta arviointituki olisi mahdollisimman monen järjestötoimijan saavutettavissa, keskusliitto toteutti arvioinnin tueksi sähköisen oppaan. Oppaan nimi on "Arviointi ja raportointi omaisyhdistyksissä: ideoita ja käytäntöjä".

KESKUSLIITTO TOTEUTTI ARVIOINNIN TUEKSI SÄHKÖISEN OPPAAN.

Tämä arviointiprosessia toiminnansuunnittelusta raportointiin läpikäyvä opas on koko kentän, niin työntekijöiden kuin vapaaehtoisten ja luottamushenkilöiden käytettävissä. Kevään asiantuntijaryhmien tapaamisessa julkaistu opas sai innostuneen vastaanoton ja jäsenyhdistysten työntekijät kiittivät keskusliittoa jäsenistön toiveiden aidosta kuuntelusta.

Opas jaettiin sähköisesti jokaiseen yhdistykseen ja sitä mainostettiin muun muassa keskusliiton uutiskirje Leijassa. Oppaan voi tilata sähköpostiin maksutta myös keskusliiton toimistosta. Käyttäjämääriä, käyttökokeimuksia tai oppaan tuottamia vaikutuksia ei ole vielä mitattu.

Vuoden 2014 toiminnan arviointi toteutettiin pääsääntöisesti keräämällä osallistujapalautetta sekä toteuttamalla kohdennettuja kyselyjä eri kohderyhmille. Arviointitiedon keräämisessä huomioitiin sekä rahoittajan vaatimukset että oman toiminnan kehittämisen kannalta keskeiset tiedonkeruun kanavat. Laajaa koko jäsenistön kattavaa jäsenkyselyä ei vuoden 2014 toiminnasta toteutettu, sillä keskusliitto toteutti jäsenkyselyt kahtena edellisenä vuotena. Noista kahdesta kyselystä saatiin paljon arvokasta tietoa toiminnan kehittämiseksi ja vuoden 2014 osalta jäsenistön tyytyväisyyttä ja kehittämisideoita kerättiin toisin.

Keskusliiton arviointi ja raportointi on viime vuosien ajan systematisoitunut ja toimintatulosten dokumentointi on osa arkea. Toiminnasta kerääntyvä arviointitieto on suurelta osin koko organisaation käytössä, jonka lisäksi jokaisella toimintakokonaisuudella on omia tietokantoja arvioinnin toteuttamiseksi.

Toiminnan kokonaisarviointi toteutettiin loppuvuonna keskusliiton työntekijöiden kesken järjestön omalla Millä korteilla pelaat -arviointimallilla. Lisäksi tulevaisuuteen suuntautuvaa kehittämistarpeiden arviointia tehtiin yhdessä keskusliiton hallituksen ja työntekijöiden kesken kevään yhteisessä kehittämispäivässä.

KESKUSLIITTO MUKANA SOSTEN ARVIOINTIOPPAASSA

SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry kokosi vuoden 2014 aikana oppaan järjestöjen kokonaistoiminnan arvioinnista. Julkaisun tekemiseen osallistui useita henkilöitä, joko kirjoittajina tai haastateltavina. Myös keskusliitto oli mukana yhtenä aktiivisena toimijana.

Vuonna 2015 julkaistussa Arvioiva toimintakulttuuri järjestöarkeen –oppaassa esitellään järjestömmme Millä korteilla pelaat -arviointimalli. Näin osana Omaistyön kehittämisprojektia toteutettu malli leviää myös muiden järjestöjen tietoisuuteen ja esimerkiksi sen ideaa arviointipelistä voi soveltaa eri järjestöjen käyttöön.

HENKILÖSTÖ JA TALOUS

Innostava työnantaja – meidän keskusliitto

Motivoituneet ja innostuneet työntekijät ovat avain idearikkaaseen, tehokkaaseen ja avoimeen työyhteisöön.

Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami käynnisti vuonna 2014 työhyvinvointiin liittyvän keskustelun koko omaisjärjestökentän ja keskusliiton työntekijöiden kesken. Samalla aloitettiin henkilöstöstrategian työstäminen yhdessä omaisyhdistysten kesken. Tätä työtä jatketaan seuraavana vuonna, jolloin luodaan myös yhteiset omaisjärjestökentän henkilöstön toimintaperiaatteet. Keskusliiton työssä painottuu ajatus, jonka mukaan yhdessä olemme enemmän.

”KESKUSLIITTO ON TYÖPAIKKA, JOSSA ARVOSTETAAN ITSENSÄ KEHITTÄMISTÄ JA UUDEN OPPIMISTA. MEILLÄ ON TYÖPAIKALLA HYVÄ ILMAPIIRI JA KAIKKI PUHALTAVAT YHTEEN HIILEEN.”

Hyvä työyhteisö on arvo, joka linkittyy vahvasti myös koko järjestön yhteiseen strategiaan. Vuoden 2020 visioon on kirjattu tavoite järjestömmme vetovoimaisuudesta. Keskusliitto näkee tässä tärkeänä osana myös oman toiminnan merkityksen vetovoimaisena työnantajana ja työpaikkana.

Keskusliiton tavoitteena on olla tehokas, innovatiivinen, kannustava ja haluttu työpaikka, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja kasvaa ammattilaisina. Vuoden 2014 aikana työntekijät osallistuivat aktiivisesti vapaavalintaisiin, omaa työtä tukeviin koulutuksiin ja tilaisuuksiin.

Henkilöstö toteutti vuoden aikana neljä kehittämissäviivää, joihin liittyi myös virkistystoimintaa. Yhdessä keskusliiton hallituksen kanssa henkilöstö piti kaksi kehittämistilaisuutta. Tärkeänä työyhteisön kehittämissäpaikkana koettiin myös säännöllinen työnohjaus, josta työntekijät antoivat kiitosta.

Keskusliiton henkilöstö sai erinomaista palautetta niin yhteistyökumppaneilta kuin järjestön sisältä hyvästä hengestään. Tuloksellisen ilmapiirin taustalla oli yhdessä sovitut roolit sekä reilut ja kannustavat pelisäännöt. Kun jokainen toimija tuntee oman tehtävänsä ja siihen liittyvät vastuut ja velvollisuudet, on toiminnan luotettavuudella hyvä pohja.

Hyvän ja selkeän ilmapiirin luomiseksi keskusliitossa on viime vuosina luotu ja vahvistettu rakenteita. Myös kehittävään ja kannustavaan johtamiskulttuuriin on panostettu. Itsearvioinnissa keskusliiton työntekijä totesi: *”Keskusliiton johtamiskulttuuri on työntekijöitä kannustavaa, rohkeaa ja innostavaa. Työntekijällä on mahdollisuus ja halu kehittyä keskusliitossa.”*

VUONNA 2014 KESKUSLIITTOSSA TYÖSKENNELTIIN SEURAAVISSA TEHTÄVISSÄ:

Toiminnanjohtaja vastasi keskusliiton toiminnan, hallinnon, talouden ja henkilöstön johtamisesta. Toiminnanjohtajan toimenkuvaan kuului muiden toimihenkilöiden esimiehenä toimiminen. Lisäksi hän vastasi yleisestä omais- ja järjestötyön kehittämisestä sekä edunvalvonta- ja verkostoyhteistyöstä. Toiminnanjohtaja toimi valtakunnallisen Mielenterveyspoolin puheenjohtajana sekä osallistui omaistyötä kehittäviin työryhmiin.

Kehittämispäällikö vastasi yhteisen omaisjärjestötyön strategian etene- misestä ja kehitti mielenterveysomaisille suunnattua järjestötyötä yhdessä alueellisten toimijoiden kanssa. Kehittämispäällikö vastasi myös jäsenyhdistysten työntekijöille, toiminnanjohtajille ja hallitusten jäsenille suunnattujen jäsenpalveluiden kehittämisestä ja toteuttamisesta.

Viestintävastaava vastasi keskusliiton sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä. Lisäksi hänen tehtävänsä kuului kokonaisvaltainen ja suunnitelmallinen viestinnän kehittäminen, liiton graafisen ilmeen lanseeraus ja näkyvyyden lisääminen sekä viestinnän hyödyntäminen edunvalvon- nassa. Viestintävastaava myös koordinoi ja toimitti Labyrintti-lehteä. Lisäksi hän oli mukana eri verkostoissa.

KESKUSLIITON HENKILÖSTÖ SAI ERINOMAISTA PALAUTETTA HYVÄSTÄ HENGESTÄÄN NIIN YHTEISTYÖKUMPPANEILTA KUIN JÄRJESTÖN SISÄLTÄ.

Järjestösihteerin työnkuvaan kuului yleisten järjestösihteerin tehtävien lisäksi johdon assistenttina toimiminen, taloushallinnon tehtävät, kokemuskoulutustoiminnassa avustaminen ja toimiston yhteyshenkilönä toimiminen. Lisäksi järjestösihteeri piti tiiviisti yhteyttä keskusliiton 17 jäsenyhdistykseen sekä muihin yhteistyökumppaneihin ja vastasi jäsenjärjestöavustuksen käytännön suunnittelusta ja toteutuksesta. Järjestösihteeri toimi valtakunnallisen Mielenterveyspoolin sihteerinä.

Prospect- ja vapaaehtoistyön suunnittelija vastasi Prospect-projektin koordinoinnista, kehittämisestä ja yhteistyöstä omaisten Prospect-koulutuskokonaisuuden osalta. Lisäksi suunnittelija huolehti projektisuunnitelmaan merkittyjen tehtävien ja tavoitteiden toteutumisesta sekä vapaaehtoistyön hankkeen lanseerauksesta ja käynnistämisestä. Suunnittelija vastasi myös kokemuskoulutustoiminnasta.

Opastava-hankkeen suunnittelija vastasi hankkeen sisältöjen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista yhteistyössä mielenterveysomaisten, jäsenyhdistysten, hankekumppanina toimivan Omaishoitajat ja Läheiset -liiton sekä hankkeeseen osallistuvien kuntien ja muiden palveluntarjoajien kanssa.

Opastava-hankkeen tiedottaja vastasi Opastavan sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä ja hankkeen viestintäsuunnitelman toteuttamisesta. Tiedottaja palveli hankkeen osapuolia eri viestintätarpeissa ja häneltä sai ideoita ja tukea viestintään. Opastavan tiedottaja toimi soveltuvin osin yhteistyössä viestintävastaavan kanssa ja osallistui Labyrintti-lehden tekoon Opastava-hankkeen teemojen osalta.

Mieletön Mahdollisuus -projektin suunnittelija vastasi projektin käynnistämiseen ja sisältöjen suunnitteluun liittyvistä tehtävistä sekä niiden toteutumiseen liittyvästä arvioinnista. Suunnittelussa olivat mukana jäsenyhdistysten lapsiomaistynehtekijät. Lisäksi suunnittelija vastasi PäivänKakarat-verkoston toiminnan koordinoinnista ja suunnittelusta.

Keskusliiton tilat

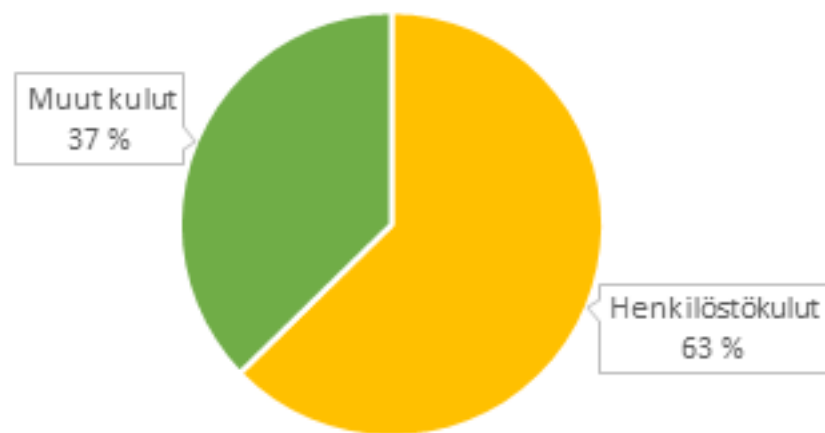
Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFami on toiminut vuodesta 2007 Helsingin osoitteessa Meritullinkatu 4 B 10. Toimistotilat on vuokrattu Helsingin Seurakuntayhtymältä. Keskusliitolla on käytössään 156 m² toimistohuoneisto, johon kuuluu koulutustila.

Talous pähkinänkuoressa

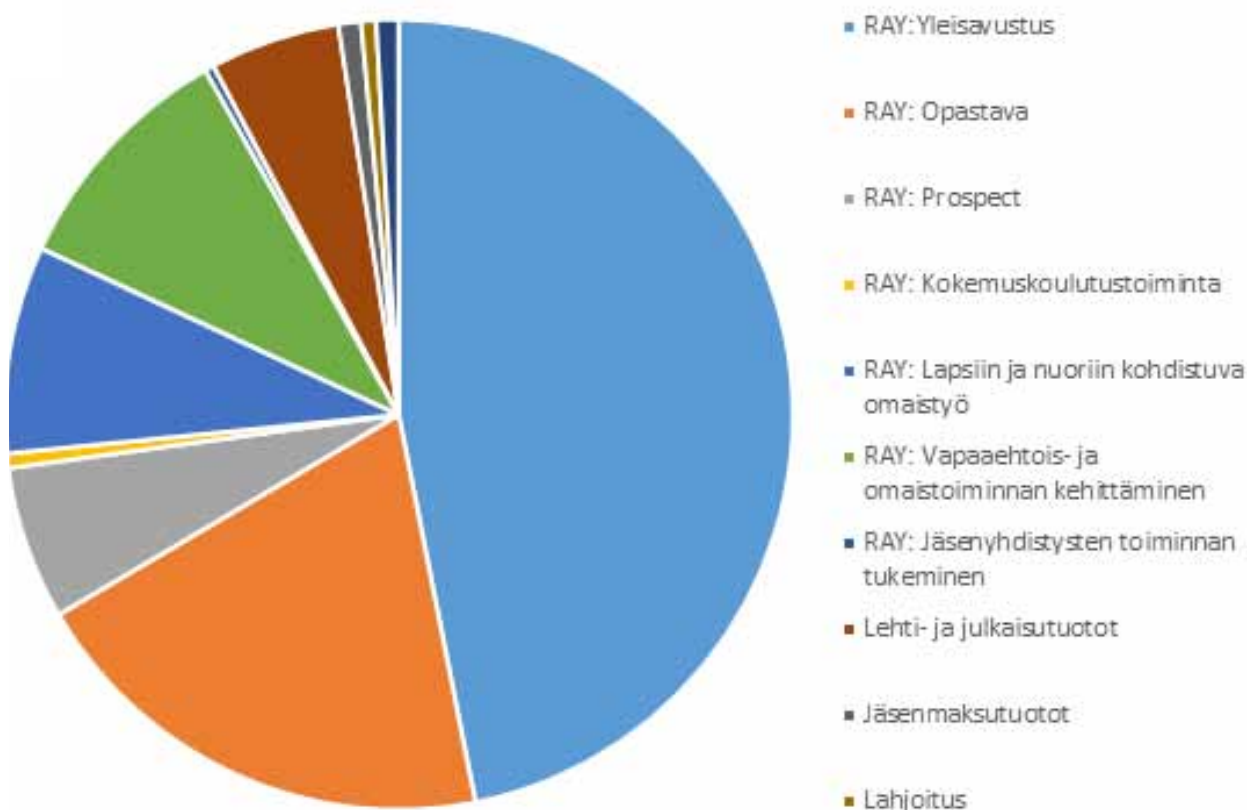
Keskusliiton Raha-automaattiyhdistykseltä saamat avustukset, Labyrintti-lehden tuotot ja muut oman toiminnan tuotot olivat yhteensä 642 365€. Lääkäriliiton lahjoituksesta käytettiin lapsiomaistyyöhön 3983€. Kokonaiskulut olivat 618 927€. Tästä henkilöstökulujen osuus oli 388 053€. Lisätietoja keskusliiton taloudesta on saatavilla tilinpäätöksestä 2014.

Vuoden 2014 aikana uusittiin yhteistyössä Dog Design Oy:n kanssa keskusliiton ja koko omaisjärjestökentän visuaalista ilmettä ja uudistettiin keskusliiton it-ympäristö. Kirjanpidon teki tilitoimisto Administer Oy. Liiton tilintarkastajina toimivat KHT Suvi Suonsivu ja KHT Jari Miikkulainen.

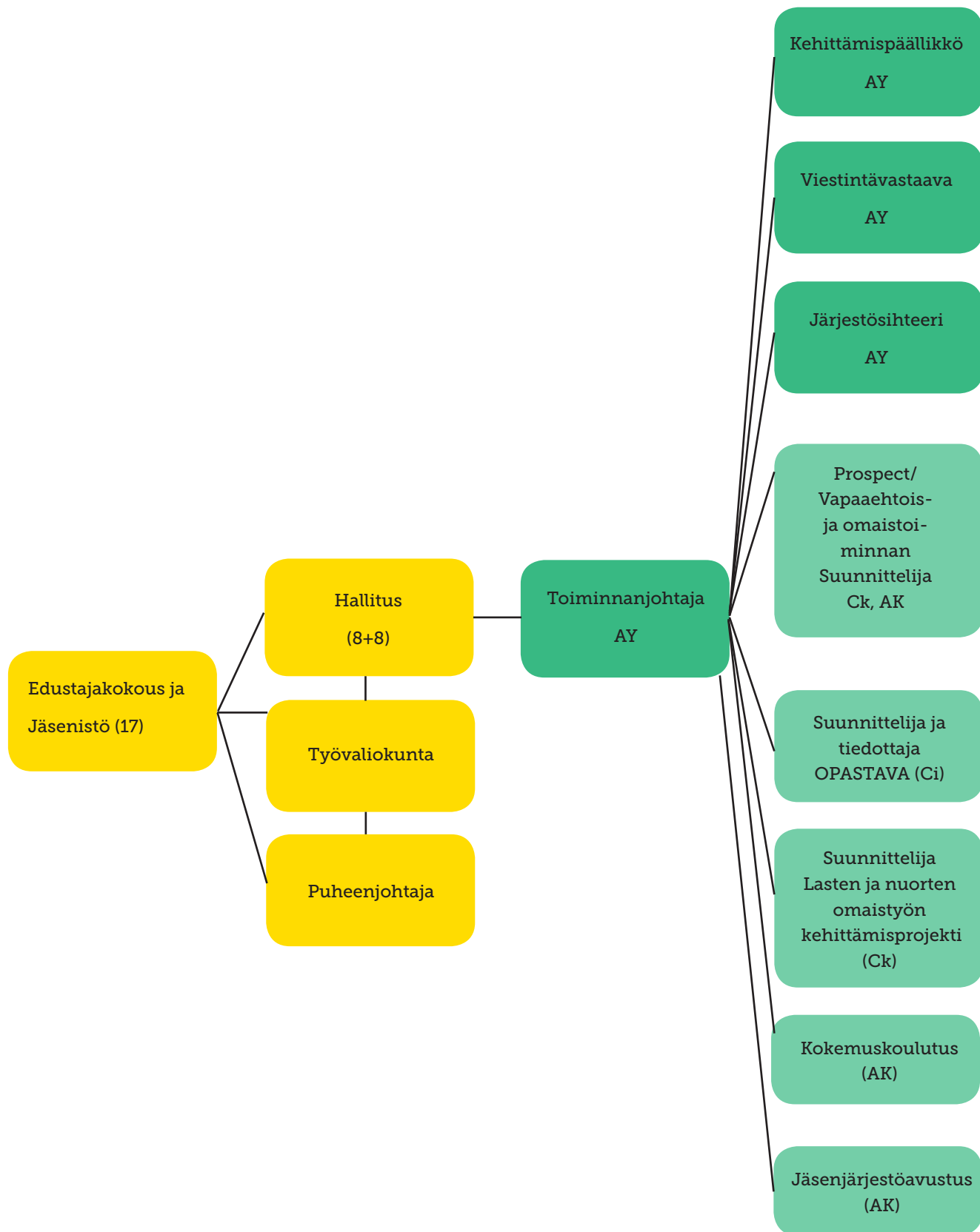
Keskusliiton kulut 2014

Keskusliiton tuotot 2014

KUVIO 1. KESKUSLIITON ORGANISAATIOKAAVIO VUONNA 2014

Hallitus ja työvaliokunta

Hallitus kokousti toimintavuoden aikana seitsemän kertaa. Hallituksen puheenjohtajana toimi Anita Ruutiainen. Kokouksissa valmisteltiin ja toteutettiin edustajakokouksen velvoittamia asioita. Hallituksen kokouksissa sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Pia Hytönen. Hallituksen työvaliokuntaan kuuluivat hallituksen puheenjohtaja Anita Ruutiainen, varapuheenjohtaja Ritva Mantela, hallituksen jäsen Gun Eklund ja toiminnanjohtaja Pia Hytönen.

HALLITUKSEN VARSINAISET JÄSENET JA HEIDÄN HENKILÖKOHTAISET VARAJÄSENET

HALLITUKSEN JÄSENET	HENKILÖKOHTAISET VARAJÄSENET
Eklund, Gun	Hagerlund, Tony
Kiljander, Markku	Pohjola, Ritva
Linturinne, Ulla	Järvinen, Anita
Luhtanen, Esko	Aalto, Antero
Mantela, Ritva	Viikari, Birgit
Ruoho, Raija	
Tanskanen, Lahja	Karppi, Leena
Öystilä, Tuija	Laaksonen, Matti

Edustajakokoukset

Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFamin sääntömääräinen kevätedustajakokous järjestettiin 30.3.2014 Turussa jäsenyhdistys Omaiset mielenterveystyön tukena Lounais-Suomen yhdistyksen 30-vuotisjuhlien yhteydessä.

Kevätedustajakokoukseen osallistui 11 jäsenyhdistysten edustajaa valtakirjalla. Yhteensä kokouksessa oli läsnä 18 henkilöä. Kevätedustajakokous hyväksyi keskusliiton vuoden 2013 vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen lisäksi keskusliiton ja jäsenyhdistysten yhteisen omaisjärjestötyön strategian.

Sääntömääräinen syysedustajakokous järjestettiin keskusliiton tiloissa 18.10.2014 Helsingissä. Edustajia oli valtakirjalla kymmenestä jäsenyhdistyksestä. Yhteensä osallistujia oli 15 henkilöä.

Syysedustajakokouksessa valittiin vuoden 2015 hallituksen jäsenet ja hallituksen puheenjohtajaksi Anita Ruutiainen FinFami Pohjanmaa ry:stä. Kokouksessa vahvistettiin myös toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2015. Lisäksi edustajakokouksessa valittiin mielenterveysomaistyön edunvalvonnan teemoiksi vuodelle 2015 omaisen oikeus omaishoidon tukeen ja omaishoidon tukitoimiin sekä omaisten kuuleminen.

Jäsenyhdistykset

Keskusliitto toimii mielenterveyskuntoutujien ja -potilaiden alueellisten omaisyhdistysten keskusjärjestönä ja tukee omalla toiminnallaan näiden yhdistysten tavoitteiden saavuttamista. Mielenterveysomaisten keskusliitto – FinFamin jäseniä ovat liiton 17 alueellista omaisyhdistystä.

KESKUSLIITON 17 JÄSENYHDISTYSTÄ:

Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry, Kerava perustettu 1983, liittynyt keskusliittoon 1991	Omaiset mielenterveystyön tukena Päijät-Hämeen yhdistys ry, Lahti perustettu 1993, liittynyt keskusliittoon 1993
Omaiset mielenterveystyön tukena Lounais-Suomen yhdistys ry, Turku perustettu 1984, liittynyt keskusliittoon 1991	Omaiset mielenterveystyön tukena Keski-Suomi ry, Jyväskylä perustettu 1993, liittynyt keskusliittoon 1995
Omaiset mielenterveystyön tukena Tampere ry, Tampere perustettu 1988, liittynyt keskusliittoon 1991	Svenska Österbottens anhängarförening SÖAF rf perustettu 1996, liittynyt keskusliittoon 2009
Omaiset mielenterveystyön tukena Uudenmaan yhdistys ry, Helsinki perustettu 1988, liittynyt keskusliittoon 1994	FinFami – Kanta-Hämeen mielenterveysomaiset ry, Hämeenlinna perustettu 1997, liittynyt keskusliittoon 1997
Omaiset mielenterveystyön tukena Pohjois-Karjalan yhdistys ry, Joensuu perustettu 1988, liittynyt keskusliittoon 1991	Itä-Uudenmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry, Porvoo perustettu 2000, liittynyt keskusliittoon 2006
Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry, Tampere perustettu 1991, liittynyt keskusliittoon 1996	FinFami Etelä-Pohjanmaa ry, Seinäjoki perustettu 2001, liittynyt keskusliittoon 2001
FinFami Pohjanmaa ry - FinFami Österbotten rf, Vaasa ja Kokkola perustettu 1991, liittynyt keskusliittoon 1991	Etelä-Karjalan omaiset mielenterveystyön tukena ry, Imatra ja Lappeenranta perustettu 2002, liittynyt keskusliittoon 2002
Omaiset mielenterveystyön tukena Itä-Suomi ry, Kuopio ja Mikkeli perustettu 1992, liittynyt keskusliittoon 1992	FinFami – Salon seudun yhdistys ry, Salo perustettu 2003, liittynyt keskusliittoon 2003
	Omaiset mielenterveystyön tukena Länsi-Suomen yhdistys ry, Pori perustettu 2009, liittynyt keskusliittoon 2009

Keskusliiton yhteystiedot

Toiminnanjohtaja
Pia Hytönen
p. 045 263 1690
pia.hytonen@finfami.fi

Kehittämispäällikkö
Karoliina Ahtiainen
p. 045 800 4903
karoliina.ahtiainen@finfami.fi

Viestintävastaava
Marika Finne
p. 045 844 0135
marika.finne@finfami.fi

Järjestösihteeri
Jaana Humalto
p. 050 464 2739
jaana.humalto@finfami.fi

Suunnittelija, Opastava-hanke
Erkkä Öörni
p. 045 844 0150
erkka.oorni@finfami.fi

Tiedottaja, Opastava-hanke
Johanna Jussila
p. 045 847 9463
johanna.jussila@finfami.fi

Suunnittelija, Vapaaehtois- ja omaistoiminnan kehittäminen
Vaula Ollonen
p. 0400 274 624
vaula.ollonen@finfami.fi

Suunnittelija,
Mieletön Mahdollisuus -projekti
Sanna Huhtonen
p. 045 184 7009
sanna.huhtonen@finfami.fi

